

בנק פועלי אגודת ישראל

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2014

(בלתי מבוקרים)

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוחות ביניים ליום 31 במרס 2014

תוכן העניינים

עמוד	
5	1. דוח הדירקטוריון
73	2. סקירת ההנהלה
87	3. הצהרת המנהל הכללי
88	4. הצהרת החשבונאי הראשי
89	5. תמצית הדוחות הכספיים ביניים (בלתי מבוקרים)

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום ט"ו באייר התשע"ד (15 במאי 2014) הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים הבלתי מבוקרים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014.

הדוחות ערוכים על-פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים במספרים מדווחים.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו, שאיננו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנחזו במסגרת המידע צופה פני העתיד כאמור, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות כתוצאה משינוי בנתונים המאקרו כלכליים, בתכנית העסקית של הבנק וכן כתוצאה מגורמי הסיכון המתוארים בדוח הדירקטוריון.

משפטים הכוללים ביטויים כגון: "להערכת ההנהלה", "להערכת הבנק", "הבנק בוחן", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "צריך", "יכול", "יהיה" מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד. ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, ולכן נתונים לשינוי ולחוסר וודאות.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וגורמים מקצועיים בחברת האם וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

על פי אומדן מעודכן של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – "הלמ"ס") נמשכת מגמת הצמיחה המתונה במשק הישראלי. במחצית השנייה של שנת 2013 צמח המשק ב- 2.9% בחישוב שנתי (3.2% ברבעון הרביעי ו- 1.8% ברבעון השלישי), לאחר עלייה של 3.0% במחצית הראשונה ו- 3.7% במחצית השנייה של שנת 2012.

ההוצאה לצריכה הפרטית לנפש עלתה במחצית השנייה של 2013 ב- 2.3%, לעומת 1.4% בכל שנת 2012. ההוצאה לצריכה הציבורית עלתה במחצית השנייה של שנת 2013 ב- 5.0% לאחר עליות של 2.4% במחצית הראשונה ו- 1.5% במחצית השנייה של שנת 2012. התוצר העסקי עלה במחצית השנייה של שנת 2013 ב- 2.7% בחישוב שנתי, לאחר עליות של 3.3% במחצית הראשונה ו- 4.2% במחצית השנייה של שנת 2012. התפתחות התוצר העסקי במחצית מבטא בעיקר עליות בתוצר בענפי התעשייה והשירותים הפיננסיים ובענף התחבורה.

הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחדש מרס 2014, לצמיחת התוצר של ישראל לשנת 2014 ירדה ל- 3.1% לעומת 3.3% בהערכה הקודמת, ובניכוי השפעת הפקת הגז ממאגר "תמר" שיעור הצמיחה צפוי להגיע ל- 2.8%. תחזית זו נמוכה מעט ביחס להערכה הקודמת, בעקבות פרסום נתוני החשבונאות הלאומית לשנת 2013

שהצביעו על צמיחה נמוכה במחצית השנייה של שנת 2013, אם כי עדיין מדובר בקצב צמיחת תוצר (בניכוי תרומת הגז) גבוה בהשוואה לשנת 2013 וזאת על רקע העלייה בשיעורי הגידול של היצוא וההשקעות, יחד עם השיפור הצפוי בכלכלה העולמית.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשוני של החשב הכללי באוצר, ב 12 החודשים האחרונים ניכרת ירידה בגירעון המצטבר בתקציב המדינה, לסך של כ-28.2 מיליארד ש"ח בסוף חודש מרס 2014 המהווה כ-2.65% מהתמ"ג, לעומת גירעון של כ-33.2 מיליארד ש"ח בשנת 2013 (3.2% תמ"ג) וכ-42.0 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (4.5% תמ"ג). יעד הגירעון התקציבי לשנת 2014 עומד על 26.9 מיליארד ש"ח (כ-3.0% תמ"ג). הצמצום בגירעון הושפע בעיקרו מגידול בהכנסות ממסים.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד ב-0.5% ברבעון הראשון של שנת 2014 לעומת עליה של 0.02% ברבעון המקביל אשתקד, ועלייה של 1.8% בשנת 2013. קצב האינפלציה השנתית ב-12 החודשים האחרונים עמד על 1.3%, קצב מתון יותר לעומת התקופה המקבילה אשתקד, אשר הושפע בעיקר מעלייה במחירי הדיור. להערכת בנק ישראל שיעור האינפלציה לשנת 2014 צפוי להיות כ-0.9% ולשנה הקרובה (ארבעת הרבעונים המסתיימים ברבעון הראשון של 2015) כ-1.6%, מעט נמוך ממרכז תחום יעד האינפלציה.

שוק הדיור

על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס חלה התמתנות בעליית מחירי הדירות. בסקר האחרון (ינואר – פברואר 2014) עלו המחירים ב-0.6%, לעומת עלייה של 0.9% בסקר הקודם. מהשוואת מחירי העסקאות בינואר – פברואר 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, עלו המחירים ב-6.4%, לעומת עלייה של 7.2% במחירי הדירות בשנת 2013. בשנת 2013 נרשמו 44.3 אלף התחלות בנייה (גידול של 3.4% לעומת 2012) ו-42 אלף השלמות (גמר) בנייה (גידול של 11.8% לעומת 2012). למגמות המחירים בשוק הדיור השפעה רבה על המדיניות המוניטרית והחלטות הרבית של בנק ישראל.

החלטת קבינט הדיור על חקיקת הפטור ממע"מ עבור זוגות צעירים, נועדה למתן את העלייה במחירי הדיור בשנים האחרונות וצפויה על פי ההערכות הקיימות להביא לקפאון בטווח הקצר בביקוש לדירות על ידי זוגות צעירים, כאשר במקביל צפוי עודף ביקוש (זמני) לשכירות כפתרון ביניים עד ליישום החוק.

שוק העבודה

בחודש מרס 2014 נמשך השיפור בשוק העבודה, כאשר שיעור האבטלה ירד לרמה של 5.8%, לעומת 5.9% בינואר 2014, וללא שינוי לעומת חודש דצמבר 2013. בהתייחס לגילאי 25-64, המהווה אינדיקציה טובה יותר למצב התעסוקה, נראית ירידה חדה יותר בשיעור האבטלה ל-5.0% לעומת 5.4% בחודש ינואר 2014 ו-5.3% בחודש דצמבר 2013.

שער החליפין

במהלך הרבעון הראשון של השנה עלה שער החליפין של השקל בכ-0.5% מול הדולר ובכ-0.6% מול היורו, לעומת ירידה בשנת 2013. החלשות השקל באה על רקע רכישות מוגברות של דולרים על ידי בנק ישראל.

בנק ישראל רכש במהלך שנת 2013 כ-5.3 מיליארד דולר (מזה כ-2.1 מיליארד דולר בגין הפקת הגז ממאגר "תמר"). על פי הצהרות בנק ישראל, הבנק צפוי לרכוש בשנת 2014 כ-3.5 מיליארד דולר, בהתאם לאומדן ההשפעה של הפקת הגז על מאזן התשלומים בשנה זו. במהלך הרבעון הראשון של 2014 רכש בנק ישראל כ-3 מיליארד דולר (מזה כ-875 מיליון דולר רכישות בגין הפקת הגז ממאגר "תמר").

	שיעור השינוי-%		שער החליפין ליום			
	שנת 2013	רבעון ראשון 2014	31.12.12	31.12.13	31.3.14	
דולר	(7.0%)	0.5%	3.73	3.47	3.49	
יורו	(2.8%)	0.6%	4.92	4.78	4.81	

ריבית בנק ישראל

במהלך שנת 2013 נרשמה ירידה ברבית בנק ישראל משיעור של 1.75% בסוף 2012, לרמה של 1% בחודש אוקטובר 2013.

בסוף חודש מרס 2014 החליט בנק ישראל להוריד את הרבית לרמה של 0.75%, כחלק ממאמציו למנוע את התיסוף המתמשך בשער הדולר ועל רקע נתוני המאקרו המצביעים על צמיחה מתונה של המשק והירידה בקצב האינפלציה.

הסביבה הגלובלית

נתוני כלכלת ארה"ב ממשיכים להצביע על כיוון חיובי. נוספו 192 אי מועסקים חדשים בחודש מרס 2014 ונתוני ינואר- פברואר תוקנו כלפי מעלה ב- 37 אלף מועסקים, שיעור האבטלה (6.7%) והשכר יציבים, מדד מנהלי הרכש בענפי השירותים (PMI) ירד מעט בחודש מרס ל- 55.5, לעומת 56.9 בפברואר, אך עדיין מצביע על כיוון חיובי. נתוני הצמיחה לרבעון הרביעי של שנת 2013 עודכנו כלפי מעלה ל- 2.6% (שיעור הצמיחה ברבעון הראשון של שנת 2014 צפוי להיות נמוך יותר בשל השפעות מזג האוויר הסוער במהלך החורף האחרון). בחודש דצמבר 2013 החל הבנק המרכזי לסגת מתוכנית ההרחבה הכמותית והחל מאפריל יסתכמו רכישות האג"ח ב- 55 מיליארד דולר לחודש לעומת 65 מיליארד עד כה.

באירופה, האינדקטורים האחרונים ממשיכים להיות מעורבים אך בדומה לארה"ב גם הם נמצאים במגמת שיפור. מנגד, האבטלה בגוש האירו ממשיכה להיות גבוהה (11.9% בחודש פברואר), דבר המעיב על ההתאוששות בקצב הצמיחה. קצב האינפלציה בגוש האירו ממשיך להיות נמוך (0.5% ב- 12 החודשים המסתיימים במרס 2014, הרמה הנמוכה ביותר בארבע השנים האחרונות). האירועים האחרונים בין רוסיה לאוקראינה עלולים לפגוע בכלכלת אירופה בעיקר בגלל התלות הגבוהה של אירופה בגז הטבעי המגיע מרוסיה דרך אוקראינה (כ- 30% מיבוא הגז לאיחוד האירופי).

שוק ההון

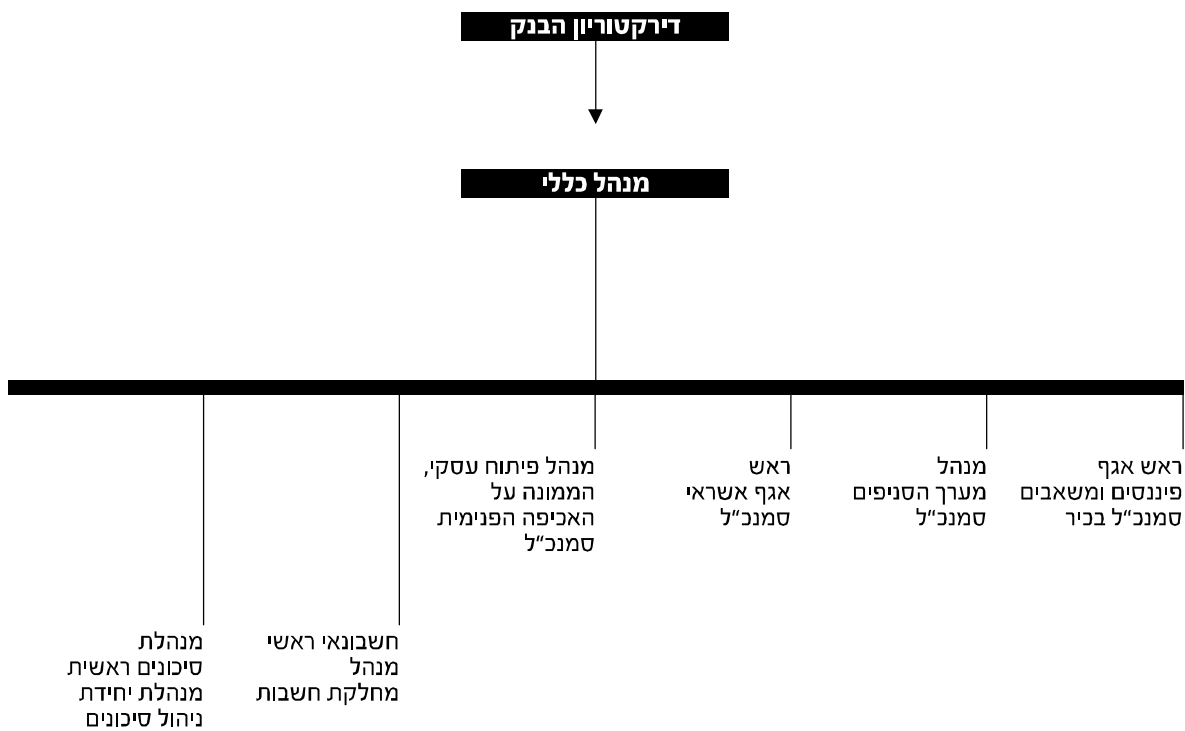
על רקע רמת הריבית הנמוכה, במהלך הרבעון הראשון של השנה נמשכה עלייה במחזורי המסחר ובמדדי המניות והאג"ח השונים בבורסה בת"א. מדד ת"א 100 עלה בכ- 6.2%, מדד ת"א 25 עלה בכ- 5.5% ומדד היתר- 50 עלה בכ- 3.8%. מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה בשיעור של 1.9% ואילו מדד האג"ח הממשלתי הכולל עלה בכ- 2%. גם בשוקי ההון בעולם נמשכה מגמת עליות השערים, כאשר בארה"ב עלה מדד ה-S&P ב- 1.3% ואילו באירופה עלה מדד היורוסטוק 600 ב- 1.84%, מנגד, מדד המדינות המתפתחות (מדד ה- MSCI-EM) ירד בכ- 0.8%. ברבעון הראשון של השנה, עמד מחזור המסחר היומי הממוצע (כולל מניות והמירים) על כ- 1.3 מיליארד ש"ח, גבוה בכ- 11%, לעומת שנת 2013.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
רבעון ראשון 2013	רבעון ראשון 2014	רבעון ראשון 2013	רבעון ראשון 2014	
597	573	4.39%	5.48%	מדד ת"א 25
769	818	4.86%	6.22%	מדד ת"א 100
4,228	3,936	0.57%	2.10%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) ניכרת ירידה של כ- 7% במהלך הרבעון בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הנובעת בעיקר מסקטור האג"ח (ממשלתי וקונצרני), כאשר מנגד במניות והמירים חלה עלייה חדה בשיעורי הגיוס.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח, מחירים שוטפים			
שיעור השינוי ב-%	רבעון ראשון 2013	רבעון ראשון 2014	
151.2%	1,603	4,027	מניות והמירים
(17.6%)	17,391	14,326	אג"ח ממשלתי
(13.7%)	10,783	9,306	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(7.1%)	29,777	27,659	סה"כ

המבנה האירגוני של הבנק

פעילות הבנק

להלן סקירת ההתפתחויות שחלו בבנק בסעיפי הרווח וההפסד, בסעיפים המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 בהשוואה לשנה קודמת.

רווח ורווחיות

התוצאות העסקיות של הבנק בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו מקיטון בהכנסות מריבית נטו, שנבעו בעיקר מירידת ריבית בנק ישראל, מגידול בהוצאות בהפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות, שקוּזוּ בחלקן מגידול בהכנסות המימון שאינן מריבית.

הרווח הנקי לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 6.5 מיליון ש"ח לעומת 8.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 24.4%.

הרווח לפני מסים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 11.7 מיליון ש"ח לעומת 14.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 19.9%.

התשואה ברוטו על ההון בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014, בחישוב שנתי, הינה 13.8% לעומת 18.6% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 17.8% בכל שנת 2013.

התשואה נטו על ההון בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014, בחישוב שנתי, הינה 7.5% לעומת 10.7% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 11.1% בכל שנת 2013.

ההפרשה למסים על הרווח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמה השנה ב- 5.2 מיליון ש"ח לעומת 6.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 13.3%.

הרווח הנקי למניה בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 128.2 ש"ח לעומת 169.6 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

ההכנסות מריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 31.8 מיליון ש"ח לעומת 32.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 3.0%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, שנעשו על בסיס שמרני, הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 0.8 מיליון ש"ח לעומת 0.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 100.0%. שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מסך תיק האשראי (כולל מט"ח) בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 (במונחים שנתיים) הינו 0.1% השנה בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי הסתכמה ב- 31 במרס 2014 ב- 42.9 מיליון ש"ח לעומת 43.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 0.5%.

הכנסות מימון שאינן מריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמו ב- 1.5 מיליון ש"ח לעומת 0.3 מיליון ש"ח לתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 400.0%. הגידול נובע בעיקר ממימוש ניירות ערך.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 26.7 מיליון ש"ח לעומת 27.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 2.2%. עיקר הקיטון נובע מיישום הוראות המפקח על הבנקים בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועמלות אחרות (FAS 91). הקיטון קוּוּז בחלקו מגידול בהכנסות מכרטיסי אשראי ומפעילות לקוחות בניירות ערך.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 47.5 מיליון ש"ח לעומת 45.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4.6%. הגידול נובע בעיקר מגידול בהוצאות השכר, הוצאות אחזקה בניינים והוצאות אחרות כמפורט להלן.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 24.8 מיליון ש"ח לעומת 24.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 2.1%. הגידול נובע בעיקר בשל עדכוני שכר בהתאם להסכמי עבודה.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 7.6 מיליון ש"ח לעומת 6.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 15.2%. הגידול נובע בעיקר מגידול שנתי במיסי רשויות מקומיות וכן מגידול בהוצאות אחזקה כלליות.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 15.1 מיליון ש"ח לעומת 14.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4.1%.

יחס ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך ההכנסות עמד בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 על 79.2% לעומת 75.2% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 72.8% בשנת 2013 כולה.

שיעור ההפרשה למסים מהרווח הסתכם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 44.4% לעומת 41.1% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליית שיעור המס הסטטוטורי.

נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות

המאזן ליום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 3,324.7 מיליון ש"ח לעומת 3,602.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 7.7%.

פעילות המט"ח ובכלל זה, האשראי ופקדונות המט"ח של לקוחות הבנק, נרשמת בספרי החברה האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, והבנק נהנה מעמלות בגין פעילות זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 2,252.5 מיליון ש"ח לעומת 2,203.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול של 2.2%.

א. להלן פירוט סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים⁽¹⁾:

31 בדצמבר 2013			31 במרס 2014			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
103.7	2.6	101.1	83.3	2.5	80.8	סיכון אשראי פגום ⁽²⁾
15.4	11.0	4.4	6.4	1.3	5.1	סיכון אשראי נחות
70.2	6.5	63.7	74.8	17.5	57.3	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
189.3	20.1	169.2	164.5	21.3	143.2	סך סיכון אשראי בעייתי

יתרה ל-31 בדצמבר 2013	יתרה ל-31 במרס 2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח

97.2	76.8
97.2	76.8

ב. נכסים שאינם מבצעים

אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית: שנבדק על בסיס פרטי סך הכל נכסים שאינם מבצעים⁽²⁾

ג. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

3.9	4.0
-----	-----

ד. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי

שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור

4.5%	3.5%
0.1%	0.1%
2.3%	2.2%

ה. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית

52.4%	66.9%
-------	-------

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(2) במהלך חודש מרס 2014, גבה הבנק חלק מחוב בעייתי של לקוח גדול בסך של 21.0 מיליון ש"ח. במהלך חודש אפריל 2014 גבה הבנק את יתרת החוב בסך של 26.5 מיליון ש"ח. סך כל החוב שנגבה מהלקוח בשנת 2014 הינו 47.5 מיליון ש"ח.

יתרה ל-31 בדצמבר 2013	יתרה ל-31 במרס 2014
--------------------------	------------------------

במיליוני ש"ח	
5.9%	5.0%
0.2%	0.1%
0.2%	0.1%
0.6%	0.1%
29.5%	2.4%

ו. שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

ז. שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור (כולל מט"ח)

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (כולל מט"ח)

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 31 במרס 2014 בסך 181.6 מיליון ש"ח לעומת 233.3 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2013, קיטון של 22.2%. הקיטון נובע בעיקר ממכירת אג"ח לצורך מימוש רווחים.

תיק ניירות הערך של הבנק מורכב בעיקר מאגרות חוב ממשלתיות ברובן אגרות חוב שקליות לא צמודות בריבית משתנה, כמפורט להלן בפרק ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות. התיק מורכב מתיק זמין למכירה בסך 181.6 מיליון ש"ח.

שיעור הירידה בשווי הוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינות למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 במרס 2014 הינו עד לשיעור של 0.4% בלבד. סך הירידה בשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולו בטווח זמן של 6 חודשים (ביום 31 בדצמבר 2013 שיעור הירידה בשווי הוגן הינו עד לשיעור של 0.3%, סך הירידה בשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולה בטווח זמן של 6 חודשים).

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 במרס 2014 בסך של 2,528.0 מיליון ש"ח לעומת 2,811.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 10.1%. הקיטון נובע בעיקר מהסטת כספי הפקדונות לקרנות כספיות וניצול חלק מיתרות הפיקדונות על ידי עמותות לאור המצב במשק. הבנק המשיך לשמור על רמת נזילות גבוהה כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלו.

פקדונות הציבור מהווים ביום 31 במרס 2014 - 76.0% מסך המאזן, לעומת 78.0% ביום 31 בדצמבר 2013. הפקדונות מבנקים הסתכמו ביום 31 במרס 2014 ב- 81.1 מיליון ש"ח לעומת 87.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 7.3%.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 31 במרס 2014 ב- 212.4 מיליון ש"ח לעומת 207.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול של 2.3%.

העלות המופחתת של הבניינים והציוד ביום 31 במרס 2014 הסתכמה ב- 20.5 מיליון ש"ח לעומת כ- 21.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 2.4%.

הון והלימות הון

ההון ליום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 362.1 מיליון ש"ח לעומת 355.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול של 1.9%. הגידול נובע בעיקר מרווחי התקופה.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל III" ליום 31 במרס 2014 הינו 17.3% (מזה: 12.3% יחס הון רובד 1).

ביום 23 בינואר 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2013 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

לאור ממצאי תהליך ה-ICAAP ולאחר דיון במכלול השיקולים המפורטים במסמך, ובהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10.12.2013 בנושא SREP, החליט הדירקטוריון לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל III בישראל, ביום 28 במרס 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון עצמי רובד 1 המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% וביחס הון כולל של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי הוא 12.5%.

דיבידנד

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

מבנה ההון

31 במרס 2014 ⁽¹⁾	31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח		
13.0	13.0	הון מניות נפרע
342.2	348.7	עודפים
-	0.4	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
355.2	362.1	סה"כ הון רובד 1
140.2	147.1	סה"כ הון רובד 2
495.4	509.2	סה"כ הון כולל כשיר

(1) על פי באזל III.

(2) על פי באזל II.

פעילות חוץ מאזנית

שירותים בתחום הפעילות במט"ח (רכישות והמרות מטבע ועסקאות פורקס וכיוצ"ב) ניתנים ללקוחות הבנק על ידי הבינלאומי באמצעות עובדי הבנק או באמצעות חדר העסקאות של הבינלאומי. ההכנסות מפעילות זו נזקפות לבנק כעמלה שמתקבלת מהבינלאומי. הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים של הבנק אינם כוללים את הפעילות במטבע חוץ. הנכסים וההתחייבויות שנובעים מהפעילות במטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי.

יתרת פיקדונות פת"ח ופמ"ח של לקוחות הבנק המופקדים בבינלאומי, הסתכמה ביום 31 במרס 2014 ב-182 מיליון \$ (634.6 מיליון ש"ח) לעומת 181 מיליון \$ (628.3 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 0.6% בערכים דולריים. יתרת פיקדונות פת"ח של לקוחות הבנק, הסתכמה ביום 31 במרס 2014 ב-8 מיליון \$ (27.9 מיליון ש"ח) לעומת 8 מיליון \$ (27.8 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2013.

יתרת אשראי וסיכון אשראי במט"ח של לקוחות הבנק, שניתנו על ידי הבינלאומי בערבות הבנק, הסתכמו ביום 31 במרס 2014 ב-44.1 מיליון \$ (154.4 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 43.3 מיליון \$ שהיוו 151.5 מיליון ש"ח) לעומת 46.6 מיליון \$ (161.8 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 44.0 מיליון \$ שהיוו 152.6 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2013, קיטון של 5.4% בערכים דולריים.

דיווח על מגזרי פעילות

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

כל מרכז רווח בבנק נמדד על-פי ההכנסות וההוצאות, וזאת באופן הבא:

- **הכנסות מריבית** - מרכזי הרווח, המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפיקדונות המופקדים על ידי הלקוחות. הרווח מהכנסות ריבית כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים. כמו כן, כוללות הכנסות הריבית עמלות המיוחסות לסעיף זה, כגון: עמלות ערבות וכיו"ב.
- **הוצאות בגין הפסדי אשראי** - לכל מרכז רווח מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי המתייחסות ללקוחותיו.
- **הכנסות שאינן מריבית** - לכל מרכז רווח נזקפות ההכנסות מעמלות וההכנסות התפעוליות האחרות הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- **הוצאות תפעוליות** - למרכז הרווח מיוחסות ההוצאות בסניפים ובהנהלה המרכזית הנובעות ממתן שירותים ללקוחותיו, ובהתחשב בהיקף הפעילות המימונית והתפעולית של הלקוחות בכל מגזר. ההוצאות מועמסות על בסיס פרמטרים ואומדנים שונים, המתבססים בין היתר על חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.
- **מסים על הכנסה** - ההפרשה למס על רווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי.

שיטת הקצאת ההון לכלל מגזר של הבנק, מתבססת על המשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר, ובהתאם לכך, התשואה על ההון של כל מגזר מחושבת על ידי חלוקת הרווח של המגזר בהון המוקצה לו.

החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל-פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממוינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בבאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשידוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים".

במסגרת הגילוי על מגזרי הפעילות מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הני"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית והדיווח התואם את כללי החשבונות המקובלים.

להלן התפלגות סך ההכנסות לפי מגזרי הפעילות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
2013		2014		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
30.0%	18.1	28.7%	17.2	משקי בית
6.8%	4.1	6.0%	3.6	בנקאות פרטית
8.6%	5.2	8.0%	4.8	עסקים קטנים
45.4%	27.4	42.7%	25.6	סה"כ ממגזרים פרטיים
40.0%	24.2	40.8%	24.5	מסחרי
9.1%	5.5	8.2%	4.9	עסקי
49.1%	29.7	49.0%	29.4	סה"כ מגופים עסקיים
5.5%	3.3	8.3%	5.0	ניהול פיננסי
0.0%	-	0.0%	-	סכומים שלא הוקצו והתאמות
100.0%	60.4	100.0%	60.0	סך הכל

להלן התפלגות הרווח הנקי לפי מגזרי הפעילות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
2013		2014		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
16.3%	1.4	4.6%	0.3	משקי בית
2.3%	0.2	4.6%	0.3	בנקאות פרטית
7.0%	0.6	10.8%	0.7	עסקים קטנים
25.6%	2.2	20.0%	1.3	סה"כ ממגזרים פרטיים
43.0%	3.7	32.3%	2.1	מסחרי
9.3%	0.8	4.6%	0.3	עסקי
52.3%	4.5	36.9%	2.4	סה"כ מגופים עסקיים
22.1%	1.9	43.1%	2.8	ניהול פיננסי
0.0%	-	0.0%	-	סכומים שלא הוקצו והתאמות
100.0%	8.6	100.0%	6.5	סך הכל

התפלגות הרווח הנקי בין מגזרי הפעילות שונה מהתפלגות ההכנסות, ונובעת בעיקר מייחוס הוצאות הפסדי אשראי בגין המגזרים ומהוצאות תפעוליות גבוהות יחסית למגזר משקי הבית. המגזר בו הרווח הנקי הינו הגבוה ביותר הינו מגזר הניהול הפיננסי שהניב רווח של 2.8 מיליון ש"ח.

מגזר משקי בית

על מגזר משקי הבית נמנים מרבית הלקוחות הפרטיים של הבנק, למעט לקוחות הבנקאות הפרטית. שירותים ללקוחות המגזר, ניתנים בכל סניפי ושלוחות הבנק וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה - ובכלל זה המוקד הטלפוני של הבנק ה"פאג"י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמעמיד הבנק ללקוחות המגזר הם: ניהול חשבונות עו"ש, אשראי צרכני, כרטיסי אשראי, פעילות במטבע חוץ, פיקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בניירות ערך מקומיים וזרים, משכנתאות, השקעות בקרנות נאמנות וייעוץ פנסיוני.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 0.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 78.6%.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמו ב- 17.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 18.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 5.0%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמו ב- 1.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 600.0%. עיקר הגידול נובע מהרעה בכושר החוזר של מספר לקוחות במגזר עקב מצב המשק.

הבנק משווק אשראי לרוכשי דירות, לזכאי משרד השיכון וללווים פרטיים באמצעות דלפקים יעודיים של הבנק הבינלאומי הפרוסים בחלק מסניפיו.

היקפי הביצוע של המשכנתאות ברבעון הראשון של שנת 2014 הסתכמו בכ- 146 מיליון ש"ח לעומת כ- 542 מיליון ש"ח בשנת 2013 כולה.

מגזר הבנקאות הפרטית

הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית מכל מגזרי האוכלוסייה מהמגזר החרדי והדתי, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח. במסגרת זו, ברבעון השלישי לשנת 2013 פעילות היחידה לבנקאות פרטית הועברה מהמטה של הבנק למרכזי ייעוץ אזורי בסניפי רמות ורחובות, על מנת לשפר את הקשר עם הלקוחות המיועצים. במסגרת זו הועברו למרכזי הייעוץ יועצי השקעות ממספר סניפים. בנוסף, הועברו חלק מהלקוחות המיועצים מהסניפים למרכזי הייעוץ, והושארו יועצי השקעות בסניפים שהוגדרו כסניפי מפתח.

הפעילות תתמקד בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מתוחכמות ומערכות מסחר ממוכנות בשוק ההון, וביצוע מעקב שוטף ומקצועי אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבונו.
- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 0.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 50.0%.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמו ב- 3.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 12.2%.

מגזר עסקים קטנים

מגזר עסקים קטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ומסחריים קטנים, בעיקר מהמגזר החרדי והדתי. המגזר פועל הן באמצעות סניפים ושלוחות, הפרוסים ברחבי הארץ בריכוזים החרדיים והן באמצעות ערוצים ישירים; אינטרנט ו"פאג'יי קולי". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פעילות במט"ח, מימון סחר בינלאומי וכרטיסי אשראי.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 0.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 16.7%.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמו ב- 4.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 5.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.7%.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 0.2 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך של 0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים עיקריים של המגזרים בעלי מאפיינים קמעונאיים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014			
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח						
0.9	(1.8)	5.2	0.6	(2.7)	4.0	הכנסות ריבית נטו
0.6	3.3	3.4	0.7	3.9	4.5	- מחיצוניים
1.5	1.5	8.6	1.3	1.2	8.5	- בין מגזרי
3.7	2.6	9.5	3.5	2.4	8.7	סה"כ
5.2	4.1	18.1	4.8	3.6	17.2	הכנסות שאינן מריבית
0.1	-	0.2	(0.2)	-	1.4	סך ההכנסות
0.6	0.2	1.4	0.7	0.3	0.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח לאחר מיסים

מגזר בנקאות מסחרית

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות מסחריים בהיקף אשראי בינוני עד גבוה. במגזר הבנקאות המסחרית מוגדרים לקוחות להם אושרו מסגרות אשראי עד לגובה 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים את מגוון מוצרי האשראי: מסגרות חח"ד, הלוואות, מימון סחר חוץ, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים, לצד שירותי השקעות באפיקים השונים: מט"ח, שקלים, ניירות ערך וכיו"ב.

פעילות לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי במשק, מקצב הצמיחה, מרמת הביקושים והתפתחות ענפי המשק השונים, וכן מתקציבים ממשלתיים ומקורות מימון מהארץ ומחו"ל. שערי החליפין של המטבעות הזרים ושיעורי הריבית במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, משפיעים אף הם על לקוחות המגזר.

על לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית נמנים, בין היתר, גופים ללא כוונת רווח העוסקים בפעולות מגוונות בתחומים שונים של תרומה וסיוע לקהילה.

השלכות המצב הפוליטי וצמצום תקציבי הממשלה למוסדות משפיעים על פעילותם של גופים אלו.

השלכות המשבר הפיננסי העולמי עלולות לפגוע בזיליותם ובהכנסותיהם של גופים, מוסדות ותורמים שונים בחו"ל, ועלולות לגרום לצמצום היקף התרומות שלהם למוסדות בארץ. ראה גם פרק רקע כללי לעיל.

הנחיות "באזל II" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרחבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב, זמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל, שיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים, ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 2.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 3.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 43.2%.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמו ב- 24.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 24.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.2%.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 0.6 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך של 0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מגביית חובות.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות מסחרית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח						
17.6	3.3	14.3	20.3	3.8	16.5	הכנסות ריבית נטו
(2.5)	(0.9)	(1.6)	(5.3)	(1.5)	(3.8)	- מחיצוניים
15.1	2.4	12.7	15.0	2.3	12.7	- בין מגזרי
9.1	0.8	8.3	9.5	1.0	8.5	סה"כ
24.2	3.2	21.0	24.5	3.3	21.2	הכנסות שאינן מריבית
0.1	(2.0)	2.1	(0.6)	(0.3)	(0.3)	סך ההכנסות
3.7	1.8	1.9	2.1	0.5	1.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח לאחר מיסים

מגזר בנקאות עסקית

למגזר העסקי משתייכים לקוחות בעלי אובליגו של מעל 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים של מגזר זה מותאמים לצרכי הלקוחות, וכוללים בעיקר מימון פעילות שוטפת, כמו גם מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הבנייה, שירותים פיננסיים במגוון רחב של תחומים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 0.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 62.5%. עיקר הקיטון מוסבר עקב מדיניות הבנק לצמצם אשראי בהיקף גבוה בתשואות נמוכות ולהתמקד באשראי בינוני בתשואות טובות יותר.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 הסתכמו ב- 4.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 5.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 10.9%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות עסקית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח						
2.9	2.2	0.7	2.4	1.9	0.5	הכנסות ריבית נטו
0.2	(0.6)	0.8	(0.1)	(0.7)	0.6	- מחיצוניים
3.1	1.6	1.5	2.3	1.2	1.1	- בין מגזרי
2.4	0.9	1.5	2.6	0.9	1.7	סה"כ
5.5	2.5	3.0	4.9	2.1	2.8	הכנסות שאינן מריבית
-	-	-	0.2	0.3	(0.1)	סך ההכנסות
0.8	0.4	0.4	0.3	-	0.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח לאחר מיסים

מגזר ניהול פיננסי

פעילות מגזר זה כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק וניהול החשיפות לסיכוני השוק, כחלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק.

מדיניות הבנק בניהול סיכוני השוק והנזילות הינה שמרנית. בתחום הנזילות שומר הבנק על עודפי נזילות גבוהים, הבאים לידי ביטוי במודל הפנימי של הבנק ביחס כיסוי גבוה. מגבלת הדירקטוריון בנושא מודל הנזילות מחמירה יותר מאשר המגבלה הרגולטורית שקבע בנק ישראל. הבנק אינו משקיע כספים בבנקים זרים בחו"ל ולא באג"ח במטבע חוץ. השקעות הבנק בנוסטרו הינן ברובן באגרות חוב שהנפיקה ממשלת ישראל, ומיעוטו מושקע באג"ח קונצרני.

שיעור הירידה בשווי ההוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה, בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 במרס 2014 הינו עד לשיעור של 0.4% בלבד. קרן ההון השלילית בתיק הזמין למכירה מסתכמת ב-0.1 מיליון ש"ח ברוטו לפני מס. ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 2.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 47.4%. עיקר הגידול נובע מממוש ניירות ערך.

הכנסות המגזר הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 ב- 5.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 3.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 51.5%.

רכוש קבוע

פריסת הבנק הינה בעיקר בריכוזי האוכלוסייה ה"דתית-חרדית". האוכלוסייה הנ"ל מרוכזת בעיקר בערים הוותיקות ירושלים ובני ברק. בערים החדשות יחסית המאכלסות ציבור זה, כגון: רמת בית שמש, אלעד, מודיעין עילית וביתר עילית, וכן בריכוזי אוכלוסייה גדולים של המגזר: באשדוד, פתח תקוה, חיפה, רחובות ונתניבות. מרבית הנכסים של הבנק הינם בשכירות ומיעוטם בבעלות.

במהלך החציון השני של שנת 2014 מתעתד הבנק להרחיב את שלוחת רימונים בבני ברק, ולהעתיק את סניף שלומציון שבירושלים לאתר אחר.

שרותי מיחשוב ומערכות מידע

הבנק מקבל שרותים, במסגרת הסכם השרותים, בתחום מיחשוב ומערכות מידע מחברת מת"ף שהיא חברת בת של הבנק הבינלאומי.

מימון

הבנק מגייס את מרבית מקורותיו ממגוון רחב של לקוחות, פרטיים ועסקיים.

מיסוי

שיעור מס הרווח החל על מוסד כספי בהתאם לצו שפורסם ב- 2 ביוני 2013 הוא 18%.

שיעור מס החברות הועלה ל- 26.5% בתוקף מ- 1 בינואר 2014.

שיעור המס הכולל החל עת תאגיד בנקאי משנת 2014 ואילך הוא 37.71% (בשנת 2013 היה שיעור המס הכולל 36.22%).

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה וממונים אחרים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו להגדלת תוחלת הרווח, תוך שמירה על רמות הסיכון ותיאבון הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציה ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק, עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות בבנק ובחברת האם, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
- מר בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם - מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.
- גבי ליאת יוזפוביץ - מנהלת הסיכונים הראשית בבנק ומנהלת הסיכונים התפעוליים.. בניהול ומזעור הסיכונים התפעוליים נעזרת מנהלת הסיכונים ביחידות המתמחות בחברת האם.
- רו"ח דוד הורביץ, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל בכיר - מנהל הסיכונים הפיננסיים.
- מר אמיר בירנבוים, ראש אגף אשראי, סמנכ"ל - מנהל סיכוני האשראי.
- עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי בחברת האם - מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ח. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכון ציות והלבנת הון, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים, מפוקחים ואו מונחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי חברי הנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם ועל ידי הגופים המקצועיים בחברת האם.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, וועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ודירקטוריון הבנק. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי. כמו כן, נסקרות בו ההתפתחויות בסביבה העסקית ובשווקים הפיננסיים וכן טיפול בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

במסגרת הוראת נוהל בנקאי תקין 301 אומצו, בין היתר, בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך חודש מרס 2013 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתיות בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל 2, עקרונות ניהול בנקאי תקין מסי' 310 בעניין "ניהול סיכונים" (נוהל זה פורסם בדצמבר 2012 ונכנס לתוקף בינואר 2014) והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך מבוסס על מסמך חברת האם בהתאמות הנדרשות לבנק. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בבנק - ובראשם הדירקטוריון וההנהלה. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על-ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזיים שבהם:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

א. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת תוכנית העבודה השנתית, הדירקטוריון מתאים, במידת הצורך, את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשוקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.

ב. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.

ג. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון, המתכנסת בתדירות של אחת לחודש ועוסקת בתחום הלוואות ובתחום ניהול הסיכונים. לוועדה מוקנות, בין היתר, סמכויות הדירקטוריון בקשר עם היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכיוצא"ב. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ודנה בכל החריגות ממדיניות האשראי שאושרה בדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ה. אחת לחודש בממוצע, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות הביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי ושל גורמים חיצוניים. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון, לאחר שדנה וגיבשה המלצה בכל אלה: ההערכות והאומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי (אם וככל שקיימות), לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהן נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.

- ו. יחידה תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, יחידת באזל, יחידת בקרת אשראי, יחידת איסור הלבנת הון ויחידת קצין הציות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם נותנות שרותים במסגרת הסכם השרותים של הבנק עם חברת האם למנהל הסיכונים הראשי בבנק באופן שוטף ולפי דרישתו. חלק מיחידות אלה מדווחות לדירקטוריון או לוועדותיו.
- ז. נקבעו נהלי דיווח לדירקטוריון ו/או לוועדותיו במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.
- ח. ראה להלן עדכון הוראות בנק ישראל, נוהל בנקאי תקין, הוראה 301 בפרק עדכוני חקיקה.

התייחסות הביקורת הפנימית לנושא ניהול הסיכונים

מעריך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תוכנית העבודה השנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בבנק, את יישום המדיניות ואת ביצוע החלטות הדירקטוריון בנושא ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, במסגרת הביקורות המבוצעות מעריך את מידת ההתאמה ואת איכותם של תהליכי הבקרה הנהוגים בבנק. כמו כן, מבצעת הביקורת באופן שוטף את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

התייחסות הנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים. תחום ניהול סיכונים פיננסיים מובא לדיון אחת לשבועיים.
- ב. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.
- ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בישיבתה כוועדה לניהול סיכונים, במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים השונים וביניהם: סיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון המוניטין, הסיכון האסטרטגי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.
- ד. אחת לרבעון מתכנס פורום לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים הראשי בבנק. על חברי הפורום נמנים, ראש אגף פיננסיים ומשאבים, סמנכ"ל מערך הסניפים, מנהל היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם ואחרים. הפורום עוקב ומפקח על הפעולות הננקטות למזעור החשיפה, גיבוש ועדכון המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית ומדווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון, בהתאם לנוהל.
- ה. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- ו. אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים אחראי היחידה לניהול פיננסי, אחראי תחום הנוסטרו, מנהל הסיכונים הראשי ומנהל יחידת נוסטרו למסחר של חברת האם.
- ז. אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.
- ח. היחידות בתחום סיכונים שוק ונזילות ובקרת אשראי בחברת האם הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, מבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי והסיכונים הפיננסיים.

- ט. תחום ניהול סיכוני אשראי, הכפוף למנהל הסיכונים הראשי, מורכב, החל מסוף שנת 2013, משתי יחידות. האחת, יחידת בקרת תהליכים והערכת סיכוני אשראי בבנק שתפקידה לוודא תקינות תהליך אישור האשראי, קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והבטחונות וקיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות. בנוסף, היחידה מספקת חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי מעל 25 מיליון ש"ח, וזאת כחלק מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין 311 ומשתתפת בוועדות האשראי בראשות המנכ"ל. בנוסף, היחידה מבצעת הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מדרדר, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי. השנייה, היחידה לבקרת אשראי, יחידה בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, המבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכוני האשראי ללווים נבחרים.
- י. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית, בין היתר, על יישום והטמעת נדבך 2 של הוראות באזל כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה והבנק.
- יא. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה והבנק ועל חקירת מודלים.
- יב. הנהלת הבנק לרבות מנהל הסיכונים הראשי בסיוע החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם ממשיכים לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים להם לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

כללי

א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחדר הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים הפיננסיים השונים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנו גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. בגין סיכוני ריבית, מבצע הבנק הקצאת הון נוספת במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה- ICAAP. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון על כלל סיכוני השוק לפי מודל ה-VAR המקסימלי במהלך השנה.

סיכון כללי		דרישות ההון בגין
31 במרס		
2013	2014	
במיליוני ש"ח		סיכוני מט"ח
-	-	דרישות הון בגין סיכוני שוק
0.1	0.6	סיכון שוק

א. החשיפה לסיכוני בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר הצמוד למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.

- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (יתר או חסר) של נכסים על התחייבויות:

- השקעת הבנק במגזר השקלי הלא צמוד לא תעלה על 150% מההון הפנוי, ולא תפחת מ- 0% מההון הפנוי של הבנק.

- ההשקעה במגזר השקלי צמוד המדד לא תעלה על 100% מההון הפנוי, ולא תפחת מפוזיצית חסר של 50% מההון הפנוי של הבנק.

- ההשקעה במגזר המט"ח תעמוד על פוזיצית יתר או חסר שלא תחרוג מ- 15% מההון הפנוי של הבנק. ההון הפנוי מוגדר כהון בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד.

תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק (סיכוני בסיס וכן סיכוני ריבית). מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.

תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגים במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור השקעות ההון הפנוי בפועל במגזרי ההצמדה השונים בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	החשיפה בפועל (1)				
	% מההון הפנוי		(במיליוני ש"ח)		
	31.12.13	31.3.14	31.12.13	31.3.14	
0/+150	105	105	351.8	359.0	מט"י לא צמוד
-50/+100	(5)	(5)	(17.3)	(16.7)	מט"י צמוד מדד
-15/+15	-	-	(0.1)	(0.7)	מט"י צמוד מט"ח

[1] השיעורים השלייים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק יישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הריבית, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333, בנושא ניהול סיכונים הריבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון כנגזרת משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי ובמגזר צמוד המט"ח.
  - בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון (ה- VAR).
  - תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגות במסמך הסיכונים הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. לצורך מדידת חשיפת הריבית מדיניות הבנק היא להתייחס ליתרות עו"ש אלה כהתחייבות הארוכה מיום אחד.

- חשיפת ריבית נובעת מהעדר מתאם בין משך חיים של הנכסים למשך החיים של ההתחייבויות.
- על פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון כתוצאה משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית הינה בשיעור של 5% מההון העצמי, במגזר השקלי הלא צמוד בשיעור של 4%, ובמגזר המט"ח בשיעור של 1%.

להלן תיאור השפעת שינוי מקביל בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת השווי ההוגן של ההון של הבנק כאחוז מההון העצמי:

31 בדצמבר 2013		31 במרס 2014		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(2.17)	(4.00)	(2.17)	מגזר לא צמוד
(5.00)	(0.64)	(5.00)	(0.42)	מגזר צמוד מדד
(1.00)	-	(1.00)	-	מגזר צמוד מט"ח

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בריבית שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

להלן פרטים על השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק :

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח) :

31 במרס 2014					
סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
3,291.4	0.8	39.3	329.7	2,921.6	נכסים פיננסיים (1)
0.2	-	-	-	0.2	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,935.3	1.1	39.3	363.5	2,531.7	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
356.3	(0.3)	0.3	(33.8)	390.1	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2013					
סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
3,558.6	0.5	43.2	332.2	3,182.7	נכסים פיננסיים (1)
0.2	-	-	-	0.2	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
3,218.1	0.9	42.7	364.5	2,810.0	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
340.7	(0.4)	0.5	(32.3)	372.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק :
 בחישוב החשיפה לשינויי הריבית המחושב על פי כללים חשבונאיים, ההתייחסות לחשבונות עויש שאינן נושאים ריבית היא כפקדונות שזמן פרעונן עם דרישה ועד חודש.

31 במרס 2014							
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח					
סה"כ	סה"כ	סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
-	-	356.3	(0.3)	0.3	(33.0)	389.3	השינוי בשיעורי הריבית
0.03	0.1	356.4	(0.3)	0.3	(33.6)	390.0	גידול של אחוז אחד
0.08	0.3	356.6	(0.3)	0.3	(34.7)	391.3	גידול של 0.1 אחוז
							קיטון של אחוז אחד

31 בדצמבר 2013							
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח					
סה"כ	סה"כ	סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
(0.03)	(0.1)	340.6	(0.4)	0.5	(30.1)	370.6	השינוי בשיעורי הריבית
-	-	340.7	(0.4)	0.5	(32.1)	372.7	גידול של אחוז אחד
0.15	0.5	341.2	(0.4)	0.5	(34.8)	375.9	גידול של 0.1 אחוז
							קיטון של אחוז אחד

ג. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן:

ערך ה-VAR

ה-VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים.

נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית.

ה-VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודל לחישוב ה-VAR על פי סימולציה היסטורית בתדירות יומית ועל פי סימולציה מונטה קרלו אחת לתקופה ו/או בהתאם לנדרש.

מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לניהול פיננסי ויחידת תחום סיכוני שוק ונזילות שבחברת האם.

ערך ה-VAR הכולל של הבנק מתייחס לכלל מגזרי ההצמדה של הבנק וכולל השפעות מקוזזות ביניהם.

מגבלת החשיפה בגובה ערך ה-VAR כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה: ערך ה-VAR הכולל של הבנק לא יעלה על 2% מההון העצמי.

בפועל, אומדן ה-VAR הכולל ליום 31 במרס 2014 הינו 1.5 מיליון ש"ח (0.4% מההון) בדומה לאומדן ה-VAR ביום 31 בדצמבר 2013.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 עמד הבנק בכל המגבלות בגין החשיפה בגובה ערך ה-VAR שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

Back Testing

איכות החיזוי של מודל ה-VAR נבחנת על ידי יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד.

ה-Back Testing של מודל ה-VaR האנליטי מראה כי בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 נרשמו 3 מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VaR שנחזה. מספר מקרים זה עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן:

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי הוגן של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה עד 10% מהונו של הבנק.

במהלך שלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק.

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
- במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- היחידה לניהול פיננסי בבנק מקבלת דוחות ניהוליים המצביעים על חשיפתו של הבנק לסיכוני בסיס ולסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים. הדוחות מופקים בתדירות יומית ותקופתית לפי העניין. הבנק נשען על מערכת ALGO, שפותחה בחברת האם, לניהול ולבקרת חשיפות אלו לסיכוני שוק.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק.
- פורום CRO קבוצתי בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום תרחישי קיצון בראשותו של מנהל יחידת ניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן את אפקטיביות התרחישים הקיימים ותרחישים נדרשים.
- אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש החטיבה הפיננסית של חברת האם בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו, ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתף אחראי הנוסטרו של הבנק.

ה. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. קיים נוהל המגדיר באלו מקרים יקבל הדירקטוריון או אחת מוועדותיו "דיווח מיידית" על החריגות.

בנוסף, החשיפות לסיכוני השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהול מרוכזות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות של חברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ואחת לחצי שנה בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שבו הבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לניצול מסגרות אשראי, העדר סחירות בשוק ההון ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות על יחס הנזילות ואופק ההשרדות בתרחיש רגיל ובתרחישי קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.
- הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל פנימי שפותח כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.
- בספטמבר 2008 הוציאה ועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהן: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד. בעקבות הנ"ל נערך סקר פערים לבחינת עמידה של חברת האם בהוראה. הסקר הושלם בחברת האם והבנק התאים את מסקנות הסקר הנ"ל ויפעל לסגירת הפערים שעלו במהלך תיקוף המודל במסגרת הוראה זו.
- הבנק קבע מסגרת ותוכנית פעולה הנדרשת בניהול סיכוני הנזילות וקבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק.
- בינואר 2013 פרסמה ועדת באזל עדכון של המסמך שפרסמה בדצמבר 2010 כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל III), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות - יחס הנזילות המזערי (LCR), ויחס המימון היציב (NSFR), וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון. בנק ישראל צפוי לאמץ את ההמלצות בתחילת שנת 2015 והבנק נערך לעמידה בהוראה זו.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף בשקלים ויישום תרחישי קיצון.

מודל פנימי

- לצורך ניהול הנזילות הכולל ולצורך עמידה בהוראה 342 המעודכנת להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים, מתבסס הבנק על מודל פנימי לניהול הנזילות שפותח בחברת האם והותאם לבנק. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות ברמה היומית השוטפת ולתקופות ארוכות יותר.
- בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס הנזילות, פערי נזילות ואופק השרדות.
- תרחישי קיצון:
- העקרונות העומדים בבסיס תרחישי הקיצון גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס לתזרים היוצא הצפוי להתממש בתרחישי הקיצון, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בצורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים הנזילים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, והתזרים היוצא על בסיס פרמטרים שמוגדרים מכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים על פי הערכות מומחה מכל תרחיש.

- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה השבועית לניהול פיננסי ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות, בחברת האם.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב - RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין סילוקה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות במסגרת זו.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים, באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים.

ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות, יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, ובהם:

- ועדה שבועית לניהול פיננסי, בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים, העוסקת, בין השאר, בנושאי סיכוני נזילות.
- פורום חודשי לניהול פיננסי בראשות מנכ"ל, העוסק, בין השאר, בנושאי סיכון נזילות.
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, נעשה אחת לשבוע במסגרת הוועדה לניהול פיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, ודיווח חצי שנתי בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון על החשיפה לסיכון נזילות ועל תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת דוח של יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות או על חריגות מתיאבון הסיכון שנקבע.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחסות

תיק ההשקעות של הבנק בניירות ערך נכון ליום 31 במרס 2014 הושקע רובו ככולו באגרות חוב ממשלתיות צמודות למדד ושקליות בריבית קבועה ומשתנה. בנוסף, כ-1% מהתיק מושקע באגרות חוב קונצרניות.

שווי התיק ליום 31 במרס 2014 עמד על סך של 181.6 מיליון ש"ח. התיק כולו מסווג כתיק זמין למכירה.

תיק ניירות ערך למסחר בבנק מוגבל בסכום ומיועד להשקעה באגרות חוב ממשלתיות לטווחים שונים בריבית קבועה ומשתנה. ביום 31 במרס 2014, התיק נותר ללא יתרה.

תיק ניירות ערך הקונצרני, הזמין למכירה, מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק המותאמים למגבלות השקעה קבוצתיות שנקבעו על ידי חברת האם. הבנק משקיע באגרות חוב סחירות שהונפקו על ידי חברות בקבוצות דירוג A ומעלה, וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב. הבנק אינו משקיע באגרות חוב בחו"ל.

לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך, מעקב שוטף אחר השקעותיו באג"ח הקונצרני. בנוסף, אחת לרבעון מתבצע ניתוח הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, תוצאות כספיות ופרמטרים אחרים, מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

בבנק יש מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים, חלקם באמצעות חברת האם, המגבים את פעילות ההשקעה: החשבות, מערך הביניים והיחידה לתחום סיכוני שוק ונזילות. יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה ואת ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך.

כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי החלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי לגורמי הבקרה והניהול השונים בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בהתאם לאופי וגודל החריגה, עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים ועל אירועים חריגים בתיק.
- ישיבות השקעה שבועיות בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בבנק.
- דיווח אחת לחודש בראשות מנכ"ל הבנק.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.

לפירוט תיק ניירות הערך ראה פרק נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי

סך סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי, הנובעים מהחשיפות הבאות:				
31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾		31 במרס 2014 ⁽¹⁾		סוג החשיפה
נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון (12.5%) ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
-	-	-	-	ריבונות
0.2	2.7	0.3	2.5	ישויות סקטור ציבורי
20.7	229.4	24.4	195.3	תאגידים בנקאיים
113.2	1,258.1	162.1	1,297.0	תאגידים
6.7	74.7	9.2	73.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
65.7	730.2	96.0	767.7	קמעונאים
3.4	37.3	4.8	38.5	עסקים קטנים
5.3	59.2	13.4	107.1	נכסים אחרים
215.2	2,391.6	310.2	2,481.8	סה"כ בגין סיכוני אשראי
-	0.1	0.1	0.6	סיכוני שוק
41.7	463.4	57.9	462.8	סיכון תפעולי
256.9	2,855.1	368.2	2,945.2	סה"כ נכסי סיכון ודרישת ההון
	9.0%		12.5%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
	12.4%		12.3%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	17.4%		17.3%	יחס ההון לרכיבי הסיכון

(1) על פי באזל III.

(2) על פי באזל II.

(3) שיעור זה יחול מיום 1 בינואר 2015.

ראה פירוט בסעיף יי להלן על התפלגות הקצאת ההון בחתכי הסיכון השונים.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

היחידה לניהול סיכונים בבנק והחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מעורבות בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק אשר נידונה ומאושרת לפחות אחת לשנה בהנהלה, בועדת ההלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכונים האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שווקי יעד, וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן:

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה הועמקה מדיניות האשראי שלו. במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנו, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיוצ"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל ולסיכון האשראי הגלום בו.
- סיכון האשראי כולל: אשראי לציבור, לבנקים ולממשלת ישראל, איגרות חוב וסיכון אשראי חוץ מאזני הכולל מסגרות והתחייבויות להעמדת אשראי שלא נוצלו וערבויות. סיכון האשראי הכולל ברוטו, הסתכם ביום 31 במרס 2014 ב-4,205.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4,484.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון בשיעור של 6.2%.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדי פיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים. תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני בהשוואה למגבלות הרגולטוריות.

במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפותחו בחברת האם והותאמו לבנק לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים ונתונים רלוונטיים אחרים). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מהפעילות איתו, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי ורמת ביטחונות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של גליונות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. במסגרת זו:
- א. הורחב הדיווח במסגרת מסמך סיכוני האשראי המוצג אחת לרבעון בדירקטוריון, והתווסף לו דוח על התפתחות האשראי בבנק, הכולל סקירה איכותית וכמותית.
- ב. נוספו דוחות בקרה חדשים, בדגש על אשראי שבסמכות מנהלי סניפים ועד ל-1 מיליון ש"ח.
- בנוסף בוחן הבנק באופן תדיר את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווח/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי, נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית, שפותחה בחברת האם והותאמה לבנק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן ההסתמכות עליהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ובוועדת ההלוואות ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, המחאות מעותדות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, שעבודי רכב וציוד, ערבויות בנקאיות וערבויות צד ג'.
- הבנק קבע נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הביטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההשענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.

פיקוח ובקרה

- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.
- חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצעת בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת הפיקוח בחברת האם וגם באגף אשראי בהנהלת הבנק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בבטחון פיננסי כשיר

חשיפה לאחר ביטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	חשיפה	סוג החשיפה
31 במרס 2014⁽¹⁾					
במיליוני ש"ח					
495.7	-	-	-	495.7	ריבונות
8.0	-	-	-	8.0	ישויות סקטור ציבורי
585.2	-	144.6	-	440.6	תאגידים בנקאיים
1,396.1	104.2	-	144.3	1,644.6	תאגידים
74.8	0.5	-	-	75.3	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,396.4	155.7	-	0.4	1,552.5	קמעונאים
75.4	5.8	-	-	81.2	עסקים קטנים
136.4	-	-	-	136.4	נכסים אחרים
4,168.0	266.2	144.6	144.7	4,434.3	סך הכל

חשיפה לאחר ביטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	חשיפה	סוג החשיפה
31 בדצמבר 2013⁽²⁾					
במיליוני ש"ח					
659.4	-	-	-	659.4	ריבונות
7.5	-	-	-	7.5	ישויות סקטור ציבורי
725.8	-	124.4	-	601.4	תאגידים בנקאיים
1,361.7	93.0	-	124.0	1,578.7	תאגידים
76.0	0.7	-	-	76.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,348.1	155.8	-	0.4	1,504.3	קמעונאים
75.8	4.5	-	-	80.3	עסקים קטנים
136.4	-	-	-	136.4	נכסים אחרים
4,390.7	254.0	124.4	124.4	4,644.7	סך הכל

(1) על פי באזל III.

(2) על פי באזל II.

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- אגף האשראי בבנק מטפל בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת מחלקת הגביה של החברה האם, המטפלת בחבויות של הבנק שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי.
- תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת אחת לחודש.
- ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
- המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה במגוון נושאים, בין היתר בתחום ניהול ובקרת סיכוני אשראי.
- וועדת אשראי מתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל ובהשתתפות נציג היחידה לניהול סיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכוני אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל היחידה העסקית המסחרית, מנהלת יחידת הנדל"ן, הפיקוח והבקרה שבאגף האשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.

יחידות ומערכי בקרה

ניהול סיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן:

תחום ניהול סיכוני אשראי

תחום ניהול סיכוני אשראי, כפוף למנהל הסיכונים הראשי. התחום מורכב משתי יחידות, האחת, היחידה לבקרת אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, אחראית על בקרת סיכוני האשראי של לווים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק. היחידה בוחנת בין השאר את שקיפות תהליך קבלת ההחלטות באשראי, עמידה בתיאבון הסיכון ומדיניות האשראי של הבנק. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), היחידה פועלת באופן בלתי תלוי, ומציגה את ממצאיה למנכ"ל הבנק, ראש אגף אשראי, מנהל הסיכונים הראשי והמבקר הפנימי הראשי.

השניה, היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכוני אשראי, אשר תפקידיה, בחשבונות העונים על הפרמטרים המפורטים בנהל היחידה, הם לוודא את תקינות תהליך אישור האשראי, את קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות ואת קיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות. בנוסף, היחידה אחראית למתן חוות דעת כתובה לגבי חשיפות אשראי מעל 25 מיליון ש"ח, וזאת כחלק מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 311.

נציג היחידה משתתף בוועדת אשראי (מסמכות מנכ"ל ומעלה), בודק ומעריך את סיכוני האשראי בכל הבקשות הנדונות, ובמידת הצורך מחווה את דעתו בדיוני הוועדות.

פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן ועמדתה הניתנת באופן בלתי תלוי ביחידות העסקיות, נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד.

בנוסף, מבצעת היחידה הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מדרדר, לרבות קביעת נאותות הסיווגים והפרשות להפסדי אשראי.

היחידה לפיקוח אשראי בחטיבת העסקים של חברת האם

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית.

המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים.

בנוסף, גם אגף אשראי בבנק מפקח אחר חוסר בטחונות, חריגה ממסגרות, פעולות חריגות בחשבונות ובחינת טיב ואיכות הביטחונות.

מערך הביקורת הפנימית

מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף הינו אשראי הניתן לרכישת אמצעי שליטה בהם שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נכון ליום 31 במרס 2014 אין בבנק מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נוזלות). סיכון סביבתי הכולל בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים.

הנהלת הבנק אישרה מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שתעודכן על פי הצורך. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה מסתייע הבנק ביועצים חיצוניים והטמיע מתודולוגיה קבוצתית לניהול סיכונים סביבתיים.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחנתים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון, מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח רבעוני על התפתחות האשראי בבנק הכוללת: סקירה על האשראי הבעייתי, הלווים הגדולים בבנק, התפלגות דירוג הלקוחות בבנק וכו'.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכונים אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכונים אשראי.

ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים :

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקציית ניהול הסיכונים לכל חשיפת אשראי מהותית מעל לסכום של 25 מיליון ש"ח.
- אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
- אחריות לקביעת דרוגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.
- בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ומערכות הדרוג בפרט, על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.
- ב-30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם :

- הדירקטוריון וההנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
- תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
- תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכוני אשראי.
- תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכוני האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעה במועד של הפרשות להפסדי אשראי.
- סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
- השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
- תהליך הערכת סיכוני האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכוני אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.

יא. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים

סך כל חשיפות סיכון אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי, וחשיפה לפני הפרשות להפסדי אשראי ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו ממוצעות במשך התקופה לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי				
במיליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2013 ^[2]		31 במרס 2014 ^[1]		סוג החשיפה
חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[4]	חשיפה	חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[3]	חשיפה	
3,163.0	3,277.6	3,163.5	3,049.4	אשראי
310.2	231.3	206.4	181.6	אגרות חוב
0.6	0.5	0.6	0.7	נגזרים
1,048.2	1,049.8	1,064.9	1,080.0	חשיפות חוץ מאזניות
127.4	136.4	136.4	136.4	נכסים אחרים
4,649.4	4,695.6	4,571.7	4,448.1	סך הכל חשיפות אשראי ברוטו

(1) על פי באזל III.

(2) על פי באזל II.

(3) הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 2 רבעונים אחרונים.

(4) הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 5 רבעונים אחרונים.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי :

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
31 במרס 2014⁽¹⁾						
ריבונות	316.2	179.5	-	-	-	495.7
סקטור ציבורי	4.3	-	-	3.7	-	8.0
תאגידים בנקאיים	437.8	2.1	0.7	-	-	440.6
חובות של תאגידים	1,147.1	-	-	498.5	-	1,645.6
חובות בביטחון נדל"ן	73.5	-	-	3.0	-	76.5
מסחרי	1,025.2	-	-	538.3	-	1,563.5
קמעונאים	45.3	-	-	36.5	-	81.8
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	136.4	136.4
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,049.4	181.6	0.7	1,080.0	136.4	4,448.1

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2013⁽²⁾						
ריבונות	430.2	229.2	-	-	-	659.4
סקטור ציבורי	4.7	-	-	2.8	-	7.5
תאגידים בנקאיים	598.8	2.1	0.5	-	-	601.4
חובות של תאגידים	1,124.2	-	-	471.7	-	1,595.9
חובות בביטחון נדל"ן	74.4	-	-	2.9	-	77.3
מסחרי	999.8	-	-	536.4	-	1,536.2
קמעונאים	45.5	-	-	36.0	-	81.5
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	136.4	136.4
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,277.6	231.3	0.5	1,049.8	136.4	4,695.6

(1) על פי באזל III.

(2) על פי באזל II.

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי:

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
31 במרס 2014 ⁽²⁾					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור (1)	סוג החשיפה
135.6	796.5	0.1	63.3	1,962.3	עם דרישה ועד שנה
0.8	81.3	0.6	84.9	645.5	מעל שנה ועד חמש שנים
-	15.0	-	33.4	279.5	מעל חמש שנים
136.4	892.8	0.7	181.6	2,887.3	סך הכל תזרימי המזומנים
-	187.2	-	-	162.1	ללא תקופת פרעון
136.4	1,080.0	0.7	181.6	3,049.4	סך הכל

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2013 ⁽³⁾					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור (1)	סוג החשיפה
135.5	797.8	0.1	136.6	2,193.5	עם דרישה ועד שנה
0.9	85.3	0.4	68.6	625.8	מעל שנה ועד חמש שנים
-	15.0	-	26.1	266.7	מעל חמש שנים
136.4	898.1	0.5	231.3	3,086.0	סך הכל תזרימי המזומנים
-	151.7	-	-	191.6	ללא תקופת פרעון
136.4	1,049.8	0.5	231.3	3,277.6	סך הכל

(1) כולל פיקדונות בבנקים.

(2) על פי באזל III.

(3) על פי באזל II.

התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי:

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾				31 במרס 2014 ⁽¹⁾				
יתרת קבוצתיות	יתרת פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	יתרת קבוצתיות	יתרת פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	
19.0	5.9	51.1	76.4	18.7	0.4	57.4	59.0	תאגידים
0.2	0.4	-	3.3	0.2	1.0	2.6	1.2	בביטחון נדל"ן מסחרי
10.7	5.7	8.7	20.0	10.7	10.7	25.0	19.0	קמעונאים
0.6	0.6	0.7	1.4	0.6	0.6	2.2	1.6	עסקים קטנים
30.5	12.6	60.5	101.1	30.2	12.7	87.2	80.8	סך הכל

(1) על פי באזל III.

(2) על פי באזל II.

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי, לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון :

31 במרס 2014 ⁽¹⁾								
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	-	495.7	495.7	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	8.0	-	-	8.0	סקטור ציבורי
-	-	-	-	187.2	253.4	-	440.6	תאגידים בנקאיים
-	55.9	1,588.7	-	-	-	-	1,644.6	חובות של תאגידים
-	1.0	74.3	-	-	-	-	75.3	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	15.5	2.6	1,534.4	-	-	-	1,552.5	קמעונאים
-	1.6	0.1	79.5	-	-	-	81.2	הלוואות לעסקים קטנים
27.7	-	37.8	-	-	-	70.9	136.4	נכסים אחרים
27.7	74.0	1,703.5	1,613.9	195.2	253.4	566.6	4,434.3	סך הכל

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾								
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	-	659.4	659.4	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	7.5	-	-	7.5	סקטור ציבורי
-	-	-	-	208.7	392.7	-	601.4	תאגידים בנקאיים
-	49.6	1,529.1	-	-	-	-	1,578.7	חובות של תאגידים
-	0.2	76.5	-	-	-	-	76.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	6.0	0.5	1,497.8	-	-	-	1,504.3	קמעונאים
-	0.3	-	80.0	-	-	-	80.3	הלוואות לעסקים קטנים
-	-	59.2	-	-	-	77.2	136.4	נכסים אחרים
-	56.1	1,665.3	1,577.8	216.2	392.7	736.6	4,644.7	סך הכל

(1) על פי באזל וו.

(2) על פי באזל וו.

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון

31 במרס 2014 ⁽¹⁾								סוג החשיפה
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	
-	-	-	-	-	-	495.7	495.7	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	8.0	-	-	8.0	סקטור ציבורי
-	-	-	-	331.8	253.4	-	585.2	תאגידים בנקאיים
-	53.9	1,342.2	-	-	-	-	1,396.1	חובות של תאגידים
-	0.9	73.9	-	-	-	-	74.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	14.6	2.4	1,379.4	-	-	-	1,396.4	קמעונאים
-	1.5	0.1	73.8	-	-	-	75.4	הלוואות לעסקים קטנים
27.7	-	37.8	-	-	-	70.9	136.4	נכסים אחרים
27.7	70.9	1,456.4	1,453.2	339.8	253.4	566.6	4,168.0	סך הכל

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾								סוג החשיפה
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	
-	-	-	-	-	-	659.4	659.4	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	7.5	-	-	7.5	סקטור ציבורי
-	-	-	-	333.0	392.8	-	725.8	תאגידים בנקאיים
-	49.9	1,311.8	-	-	-	-	1,361.7	חובות של תאגידים
-	0.2	75.9	-	-	-	-	76.0	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	5.5	0.1	1,342.5	-	-	-	1,348.1	קמעונאים
-	0.3	-	75.5	-	-	-	75.8	הלוואות לעסקים קטנים
-	-	59.2	-	-	-	77.2	136.4	נכסים אחרים
-	55.9	1,447.0	1,418.0	340.5	392.8	736.6	4,390.7	סך הכל

(1) על פי באזל וו.

(2) על פי באזל וו.

חשיפות לסיכון אשראי צד ג'

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2014					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.2	5.3	0.7	-	0.7

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.2	4.1	0.5	-	0.5

ניהול סיכונים תפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול ופעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. לאור הנ"ל הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנה גם מנהל יחידת ניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק. פורום זה מתכנס אחת לרבעון, למעקב ופיקוח על הפעולות הנקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים. בנוסף, מתקיימות התייעצויות שוטפות עם היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם במידת הצורך.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

ב. מדיניות

- נקבעה מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות הינה בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים - 350.
- מנהל הסיכונים הראשי (CRO) מונה למנהל סיכונים תפעוליים הכפוף למנכ"ל הבנק, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, שאושרה על-ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה.
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים הנגזרת ממדיניות קבוצת הבינלאומי בהתאמות הנדרשות, המתווה את דרכי הפעולה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שפועלות לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- תאבון הסיכון - תיעודף בביצוע ההמלצות למזעור הסיכונים התפעוליים (על פי סעיפים שנקבעו על ידי הדירקטוריון) על פני 3 שנים וכפוף לשיקולי עלות תועלת.
- לבנק יש הסכם מסגרת למתן שירותים מהבנק הבינלאומי - חברת האם. במסגרת ההסכם נשען הבנק על מערכות המידע, המיחשוב והתשתית ובכל נושא הביקורת והבקרה. במסגרת זו, מקבל הבנק שירותים מהיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים כמפורט להלן. בנושא סיכונים אבטחת המידע, מעדכן הבנק הבינלאומי באופן שוטף את אמצעי ההגנה באמצעים ומוצרי תוכנה מתקדמים, אשר פותחו במיוחד למטרת הגנה על מערכות המיחשוב והתקשורת.
- התהליכים השונים למזעור הסיכונים התפעוליים המרוכזים בחברת האם ובבנק מפורטים להלן (בסעיפים ג-ו).

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בחברת האם ובבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן, ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים, נוספו בקורות חדשות לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- חברת האם והבנק מבצעים באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות.
- בשנת 2013 סיימו חברת האם והבנק עדכון שלישי של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנותי).
- בחברת האם ובבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים, Key Risk Indicators (KRI), על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי, מונה מנהל תהליך האחראי לניהול הסיכון התפעולי לרבות קיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

בסוף שנת 2013 השיקו הבנק וחברת האם, מערכת המסייעת בניטור אירועים החשודים ככשלים תפעוליים, ובנוסף הבנק בשיתוף היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), על מנת לאמוד את הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.

איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את: אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בבנק, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניות להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מהמלצות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, הוגדרו KRI לכל התהליכים היחודיים לבנק והוגדרו KRI לתהליכים עסקיים נבחרים המשותפים עם חברת האם, קויימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום קבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים, וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים בבנק ועל ידי היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי עבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי עבודה ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק בסיוע חברת האם להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק, ראש אגף פיננסים ומשאבים הממונה על המשכיות עסקית אחראי לריכוז הנושא באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. בבנק מתבצעת היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, מסמך מסגרת עבודה הכולל פירוט לגבי תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום הקבוצתי והפורום בבנק מופקדים על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות חברת האם והבנק למצבי חירום שונים ומתכנסים לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח רבעוני בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, מעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

חברת האם והבנק עתידים להעביר את מתקן המחשב הראשי מתל-אביב לאזור ראשון לציון, לקראת שנת 2015, מהלך המהווה צעד משמעותי נוסף בשימור ההמשכיות העסקית, מאחר ומדובר במתקן חדיש וממוגן ומחוץ לתל-אביב.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע. הבנק מסתמך על חברת האם בביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים ועומד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

השלכות של סיכוני אבטחת מידע ואירועי סייבר על הדוח לציבור

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך התקפות הסייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

ההערכות להתמודדות עם ההתקפות הקיברנטיות מבוצעות בחברת האם עבור כל הקבוצה, כולל הבנק, וכל המפורט להלן מבוצע בחברת האם.

הבנק נערך להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות. בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תאור הערכות הבנק:

- אחת לשנה מתבצע סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חרום.
- ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך 2013 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.

- תבוצע בחינה של הסיכונים העיקריים ויסקרו כל הסיכונים הרלוונטיים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.

הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגינן יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 הבנק לא חווה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק, אך לא ניתן להבטיח כי לא יבוצעו התקפות בעתיד.

נושא הכיסוי הביטוחי בפוליסות הביטוח של קבוצת הבנק נבחן ובשלב זה הוחלט לא להרחיבו מעבר לקיים.

ו. כיסוי ביטוחי

הבנק במסגרת קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לשלושת פרקי הפוליסה כמפורט:

1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי הבנק, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.

3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי הינם: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

הביקורת הפנימית

- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, ומחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקר הפנימי הראשי משתתף בפורום לניהול סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

- הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. על חברי הפורום נמנים גם מנהל היחידה לניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם וראש אגף פיננסים ומשאבים. פורום זה יתכנס לפחות אחת לרבעון למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה קבוצתיים

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי - החברה האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, KRI, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.

- פורום אבטחת מידע - קבוצתי, בראשות מנהל מערך טכנולוגיות המידע המתכנס לפחות אחת לחודש.

- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום - קבוצתי, בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל המשכיות עסקית של הבנק, המתכנס לפחות אחת לרבעון.

- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, וכן לאכיפת הציות למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים.

ח. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל II והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם אירועי כשל לפי הסף שנקבע במדיניות ניהול הסיכונים תפעוליים.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי והיא כוללת אך אינה מוגבלת ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברת האם, מקבל הבנק שירותים מהמערך המשפטי של חברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידו למזעור הסיכונים המשפטיים כמפורט להלן:

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון של הבנק, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו.

תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות או צרכניות.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק הבינלאומי (להלן: "מערך הייעוץ המשפטי") מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים חדשים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, והסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים המשפטיים משולב במסמך הסיכונים הכולל של היחידה לניהול סיכונים ונדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית, קצין הציות והממונה על אכיפה פנימית, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מיידי ל"מנכ"ל הבנק.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק השלים ביצועו של סקר פערים בנושא ופועל לסגירת הפערים שעלו במהלך הסקר. הבנק מינה את סמנכ"ל פיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים ממחלקת הציות של חברת האם, כולל גם בתחום אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, כמפורט להלן. קצין הציות של חברת האם מכהן אף כקצין הציות של הבנק.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מדיניות הציות, תוכנית הציות ותוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק.

כל עסקה של הבנק, תבוצע על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות.

הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בחברת האם מחלקת ציות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור וגם על האכיפה המנהלית.

- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים למנכ"ל הבנק ולדירקטוריון על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, לגבי התאמתם להוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת הון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.

- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.

- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק הבינלאומי והבנק השלימו עדכון מקיף לסקר התשתיות. בימים אלו נערך סקר תשתיות חדש שביצעו אמור להסתיים עד לסוף שנת 2014. היות והבנק מבצע את פעילותו באמצעות הנהלים והמערכות של הבנק הבינלאומי, הסקר תקף גם לבנק.

- לצד קצין הציות הראשי פועלים :
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובמטה, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים שמחייבים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק הבינלאומי השונות (מעריך הייעוץ המשפטי, מחלקת שיטות ותהליכים, חברת מת"ף, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לדין ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בסיוע מחלקת הציות של חברת האם.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה ביחידות השונות בהנהלת הבינלאומי, במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במעריך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- לפחות אחת לשנה, מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט ובו מסכם את פעילותו בשנה הקודמת וכן מציג את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.
- בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות את המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא. ביום 24 בדצמבר 2013, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2014.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.
- במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים מהיחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור כמפורט להלן.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.
- עקב חשיבות הנושא משקיע דירקטוריון הבנק בהכוונה, בקרה ופיקוח בניהול סיכון זה ובמידת הצורך קבלת חוות דעת משפטיות חיצוניות כדי לפרש ולצמצם סיכונים וחשיפות אפשריות בתחום.

ג. ניהול החשיפה

- בחברת האם פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה למנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי של חברת האם. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה על איסור הלבנת הון של הבנק, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק. כמו כן מונה מנהל בכיר ביחידה על מנת לשדרג את הפיקוח והבקרה בתחום זה, בשל היכרות טובה יותר של מאפייני המגזר החרדי.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקרות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקרות אחר איכות הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום המדיניות בבנק.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון. במקביל, מינה המנכ"ל את חבר ההנהלה הממונה על מערך הסניפים לשמש כגורם העומד בקשר עם נאמני הציות ואיסור הלבנת ההון במערך הסניפים לצורך סיוע, הכוונה ובקרה.
- הבנק עורך, מפעם לפעם, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים אחת לתקופה, ועל כל העובדים הרלבנטיים לבצע את המבדק בציון עובר. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקרות לאיתור פעולות בלתי רגילות.
- בהתאם לבקשת בנק ישראל, נערך בשנת 2012 סקר פערים בתחום איסור הלבנת הון. הסקר הסתיים, אותרו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת ולנהלי הבנק. הסקר הוצג ונדון בדירקטוריון ונקבעו תוכנית פעולה ולוחות זמנים לסגירת הפערים. כל הפערים טופלו ע"י הבנק.

- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי על תחום זה אשר עיקרי תפקידיה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום קבוצתי למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ואו מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק ולדירקטוריון על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".

בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון וממצאי העיקריים לרבעון שחלף.

בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא. ביום 24 בדצמבר 2013, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2014.

ה. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד.

בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור. במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל.

מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק.

מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראת ניהול בנקאית תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011.

לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

ו. דוח ביקורת בנק ישראל בתחום איסור הלבנת הון

במהלך החודשים נובמבר 2012-מרס 2013, בוצעה ביקורת בתחום איסור הלבנת הון ע"י בנק ישראל בבנק. ביום 10 באוקטובר 2013 התקבל בבנק דו"ח הביקורת הסופי. המסקנה העיקרית מדו"ח הביקורת הינה כי על הבנק להתאים את המדיניות ותהליכי הבקרה, לרבות זיהוי פעילות חריגה המאפיינת את רמת הסיכון. לדו"ח הביקורת צורפה רשימת דרישות לביצוע. חלק מהדרישות בוצעו עוד טרם קבלת דו"ח הביקורת והבנק נערך להשלמת היתרה במהלך שנת 2014. ביום 19 בפברואר 2014 התקבלה הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי (סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000). בהתאם להודעה, הבנק הגיש בכתב את טענותיו ואת

בקשתו להופיע בפני הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים ביום 23 באפריל 2014. הדיון בוועדה נקבע ליום 16 ביוני 2014. בשלב זה הבנק לא יכול לאמוד את ההשפעה הצפויה של דוח ביקורת זה.

דיון בגורמי סיכון

בדוחות הכספיים לשנת 2013 נכלל מידע לגבי הערכת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון שונים. על מנת לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הבנק, נבחנו תרחישי סיכון שונים אפשריים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן סובייקטיבי של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הבנק ורווחיותו. כל גורם סיכון נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים.

בכלל גורמי הסיכון אין שינוי ברמת הסיכון בהשוואה לדוחות הכספיים לשנת 2013.

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות והון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, האטה כלכלית מהותית ו/או ירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן משמעותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל II

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה.

ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based)

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל II, מדי רבעון, החל מיום 31 בדצמבר 2009.

סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים. סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית.

הנדבך השני - ישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

דוח ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2013:

על פי הוראות בנק ישראל מסמך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2013 אושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק ביום 23 בינואר 2014. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) ליום 30 ביוני 2013. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להתאים את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית לזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק ליום 30 ביוני 2013 מצביעות על כך שלבנק יש מספיק הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

הוראות באזל 3

ביום 30 במאי 2013 פרסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ל-1 בינואר 2014. לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 שלא יפחת מ-10%. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון כולל שלא יפחת מ-13.5%. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

הבנק נערך ליישום דרישות אלו של המפקח על הבנקים.

יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק ליום 31 במרס 2014 הינו 12.3% לפי הוראות באזל III.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן :

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
1	תחולת היישום	פרק באזל II - עמוד 60	
2	מבנה ההון	פרק הון - עמוד 13	טבלת מבנה ההון בעמוד 115
3	הלימות ההון	פרק באזל II - עמוד 60	באור 4 - ראה עמוד 115 טבלת סך סיכון ודרישות הון - עמוד 36
4	סיכון אשראי	פרק מדיניות ניהול סיכוני אשראי - עמוד 36	א) טבלת סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו לפי סוגים - עמוד 44 ב) טבלת התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי - עמוד 45 ג) טבלת פיצול התיק לפי יתרת תקופות לפירעון - עמוד 46
5	סיכון אשראי לפי סוגי חשיפות	פרק מדיניות ניהול סיכוני אשראי - עמוד 36	א) טבלת חשיפות לפני הפחתת סיכון - עמוד 47 ב) טבלת חשיפות לאחר הפחתת סיכון - עמוד 48
6	הפחתת סיכון אשראי	פרק ניהול סיכוני אשראי - עמוד 36 פרק מדיניות ניהול מערך הביטחונות - עמוד 38	טבלת בטחונות - עמוד 39
7	גילוי לגבי חשיפות סיכון אשראי של צד ג'	פרק חשיפה לסיכוני שוק - עמוד 27	א) טבלת חשיפות אשראי של צד ג' - עמוד 48 ב) באור 16א' - ראה עמוד 124
8	סיכון שוק	פרק חשיפה לסיכוני שוק - עמוד 27	א) טבלת סיכוני שוק - עמוד 27 ב) באור 4 - ראה עמוד 115
9	גילויים פיקוחיים נוספים - גילוי בדבר נדבך 3 של באזל	אתר האינטרנט של הבנק	אתר האינטרנט של הבנק

עיקרי חקיקה, שינויים ויוזמות ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע - 2010, חוק הבנקאות (רישוי) וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד.

הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליו כאמור.

להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ד-2013.

במסגרת המשך יישום דו"ח ועדת זקן, פורסם ביום 28 בנובמבר 2013 ברשומות התיקון הנ"ל. התיקון כולל הרחבה של הגדרת "עסק קטן" ליחיד שהוא עסק (אלא אם הבנק ימצא כי מחזור עסקיו השנתי עולה על 5 מיליון ש"ח), קביעת שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב (הכוללים רשימת שירותים אחידה) שבנק חייב להציע ללקוחותיו (ומסלול עמלות נוסף שהינו רשות, וכן הפחתה של עמלת המינימום בעו"ש, הכל ביחס ליחידים ולעסקים קטנים. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2014, למעט התיקון בהגדרת "עסק קטן" אשר בהתאם להבהרת בנק ישראל ייכנס לתוקף עם השלמת הליך החקיקה לתיקון סעיף 9ט(ו) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

ביום 26 במרס 2014 פורסם ברשומות צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד-2014, לפיה שירות מסלול בסיסי מוכרז כשירות בר פיקוח ונקבע לו סכום עמלה מירבי של 10 ש"ח בחודש, בתוקף מיום 1 באפריל 2014. להערכת הבנק ההשפעה הצפויה של תיקון זה על הכנסות הבנק נטו הינה קטן של כ-4 מיליון ש"ח בשנה.

ביום 30 לאפריל 2014 הופצה על ידי הפיקוח על הבנקים טיוטה מעודכנת של נוסח משולב של הכללים הנ"ל, הכוללת תיקונים נוספים, בעיקר בנושא אופן ההצטרפות למסלולים, איסור על גביית עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין חיוב בכרטיס חיוב מיידי, תיקונים בעמלות כרטיסי אשראי וכן הוספת חלק חדש בענין עמלות בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיס חיוב.

הוראת ניהול בנקאי תקין 421 בענין "הפחתה או תוספת בשיעורי ריבית"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 9 בספטמבר 2013, מחייבת את הבנק, ביחס להלוואות ולפיקדונות מסוימים, לשמור לאורך כל תקופת ההלוואה/הפקדון על אותה הפחתה או תוספת לריבית הבסיסית, שחלה במועד מתן ההלוואה/במועד ההפקדה. "הלוואה" - לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון או מסגרת אשראי בכרטיס חיוב.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2014, למעט התחולה ביחס לפקדונות שנדחתה ליום 1 ביולי 2014 והיא חלה ותחול על הלוואות ופקדונות של "יחיד" ו"עסק קטן" שיבוצעו לאחר כניסת ההוראה לתוקף.

הוראת ניהול בנקאי תקין 414 בעניין "גילוי עלות שירותים בניירות ערך"

על פי ההוראה, אשר פורסמה ביום 2 באפריל 2014, נדרשים הבנקים לגלות ללקוח, בהודעת פירוט עמלות חצי-שנתית הנשלחת ללקוח ובאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, גם "מידע השוואתי" בקשר עם עמלות בסוגי פעולות בניירות ערך שנקבעו בהוראה, ששולמו בפועל על ידי לקוחות שמחזיקים פקדונות בשווי דומה לשווי הפקדון שמחזיק הלקוח. המידע ההשוואתי והמידע בדבר עמלות ניירות ערך בהן חויב הלקוח, יוצגו במתכונת שנקבעה בהוראה.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים, ותיכנס לתוקף ב-1 בינואר 2015, כאשר ההצגה הראשונה של המידע ללקוח ופרסומו באתר האינטרנט, תתבסס על נתונים שהתקבלו במהלך החודשים יולי-דצמבר 2014.

הצעות חקיקה מטעם המפקח על הבנקים בעקבות דו"ח ועדת זקן

במסגרת יישום דו"ח ועדת זקן, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטות של הוראות חדשות כמפורט להלן, אשר יחולו ביחס ללקוח שהינו "יחיד" או "עסק קטן" -

1. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 19), התשע"ג-2013
הטיוטה מיום 8 ביולי 2013 מסדירה הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים ושיעורי ריביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

2. טיוטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992
הטיוטה מיום 5 במרס 2014 כוללת הוראות משלימות לאופן יישום ההוראות החדשות בנושא הגדרת "עסק קטן" ומסלולי העמלות (לרבות הסמכת המפקח לקבוע הוראות שונות לענין המידע שימסר ללקוח בהצטרפות למסלול), וכן חובת פרסום באתר הבנק באינטרנט של מידע מסוים. במקביל פרסם בנק ישראל טיוטת חוזר הכולל הוראות שונות, בתוקף ההסמכה שניתנה למפקח כאמור.

3. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין - דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים
ביום 14 בנובמבר 2013 פורסמה על ידי בנק ישראל טיוטה להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים. הטיוטה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. על פי הטיוטה יכלול הדיווח מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח, וכן מידע אודות דירוג האשראי של הלקוח בתאגיד הבנקאי.

4. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין - פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט
ביום 30 לאפריל פורסמה ע"י בנק ישראל טיוטת נוהל בנקאי תקין בענין פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט. בהתאם לטיוטה, יהיה תאגיד בנקאי רשאי לפתוח ללקוח חשבון באופן מקוון ולנהלו, ובלבד שהמבקש לפתוח חשבון יהיה יחיד, בגיר, תושב ישראל, ולא יהיו נהנים בחשבון זולת בעל החשבון. לצורך זיהוי הלקוח ואימות פרטיו יבוצעו הליכים יחודיים, לרבות אימות על סמך העתק מסמכי זיהוי, חתימה על הצהרת נהנים באופן מקוון, זיהוי באמצעות טכנולוגיית היוועדות חזותית, וביצוע הליך הכר את הלקוח מוגבר. הפעילות בחשבון תהיה מוגבלת בסכומים. ההגבלות תוסרנה לאחר שהלקוח לאחר שהלקוח יפקוד את הסניף וישלים הליך זיהוי פנים אל פנים.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ד-2014

ביום 10 במרס 2014 פורסם תיקון מס' 19 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח). התיקון מחייב את התאגידים הבנקאיים, בטרם העמדת הלוואה לפרעון מיידי או פתיחה בהליך משפטי נגד לקוח, למסור ללקוח על כך הודעה מראש ובכתב. במסגרת התיקון מפורט המידע המדויק אותו נדרש הבנק לציין בהודעה שתימסר ללקוח. התיקון יחול גם ביחס להודעות הנמסרים לערבים, אך זאת בהתאם לכללים נפרדים שיקבע המפקח על הבנקים במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין. התיקון לחוק ייכנס לתוקפו 6 חודשים ממועד פרסומו ויחול גם ביחס להלוואות שניתנו לפני יום התחולה.

שוק ההון

א. ייעוץ השקעות, ניהול תיקים וקרנות נאמנות

חוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014

ביום 27 בינואר 2014 פורסם החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, אשר במסגרתו תוקן חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, השתנ"ה-1995 באופן המסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע סוגי נכסים פיננסיים, אשר ניתן יהיה לתת לגביהם ייעוץ השקעות גם על ידי מי שאינו בעל רישיון ייעוץ לפי החוק. כוונת התיקון לאפשר לשר האוצר לקבוע כי קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ) הינה נכס פיננסי כאמור. השלכות תיקון זה עדיין אינן ידועות.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.

הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו.

העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

בנוסף, מוצע לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי ועדת אכיפה מנהלית בגין הפרות שעניינן ייעוץ או שיווק השקעות כללי גם על ידי מי שאינו בעל רישיון לפי החוק וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי רשות ניירות ערך גם על יחיד שאינו בעל רישיון.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

ב. ניירות ערך

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 53), התשע"ד-2013.

ביום 28 באוקטובר 2013 אושר תיקון 53 לחוק ניירות ערך. התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים הרשות לניירות ערך מבלי להידרש לקבל אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה. חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים הנדרשים על מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם וכן להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה באסיפה. המודל לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות היום להצבעה באסיפה אלא מהווה ערוץ נוסף למימוש זכויות ההצבעה של המחזיקים בניירות ערך.

התיקון לחוק יכנס לתוקף ביום תחילתן של תקנות לחוק שיותקנו לעניין זה.

המלצות הועדה הבינמשרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן

שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום ההמלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי מכתב המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשו ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 באוקטובר 2013. הבנק יישם את המלצות הוועדה שנכנסו לתוקף החל מה-1 לאוקטובר 2013. הבנק ממשיך ובוחר את המלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (קסטודיאן) וכן ביחס לאספקת שירותי משמורת כמתווך, אשר יחולו החל מיום 1 ביולי 2014.

ג. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש מאי 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, טיוטה שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ב-2012, אשר, בין היתר, קובעת שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיוטה שיעור עמלות הפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת הפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ב-2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא ישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רישיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיוטה.

ביום 10 במרס 2014 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פנסיוניים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, אשר פורסמה גם בשנת 2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רישיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

הצעת חוק להעמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מיסים ולהרתעה מפני הלבנת הון)(תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשע"ג-2013

ההצעה אושרה בקריאה ראשונה ביום 31.7.13 ובהתאם לה יתוקן חוק איסור הלבנת הון במטרה להגביר את המלחמה בהון השחור שמקורו בעבירות מס חמורות. התיקונים כוללים בעיקר הוספת עבירות מס חמורות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון (עבירה לפי ס' 220 לפקודת מס הכנסה, לפי ס' 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), ולפי ס' 117(ב) או (3) עד (8) או (11) לחוק מס ערך מוסף), וכן מתן סמכויות חקירה, כניסה, תפיסה וחיפוש לפקיד מכס חוקר וקביעת הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לפקיד מכס חוקר.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"ד-2014

ביום 2 לפברואר 2014 פורסם תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001. עיקרי התיקון הינם שינוי בקריטריונים המחייבים דיווח על פעילות בלתי רגילה באופן המחייב דיווח במקרה בו התעורר חשש שמדובר בפעילות האסורה לפי

חוק איסור הלבנת הון או חוק מימון טרור, שילוב חובת "הכר את הלקוח" בצו, הטלת חובה לנקוט באמצעים סבירים לאימות זהותם של נהנים ובעלי שליטה. תחילתו של הצו היא שישה חודשים מיום פרסומו. הבנק נערך ליישום התיקון.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

פורסם ביום 5 באוגוסט 2012 ומטרתו להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז.

הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק.

המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

ביום 31 במרס 2014 פורסמו תקנות המאבק בתכנית הגרעין של איראן (מתן הודעות וסדרי עבודה), התשע"ד-2014. התקנות מסדירות את דרכי ההודעה על הכוונה להכריז על גורם זר כ"גורם זר מסייע" או כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", את אופן הגשת בקשה שלא להכריז או לבטל הכרזה, ואת סדרי עבודה הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות שיוקמו בהתאם לחוק. תחילתן של התקנות 10 ימים מיום פרסומן.

ממשל תאגידי וחברות

הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" ("ההוראה") וכן קובץ שאלות ותשובות בקשר עם יישומה. בהתאם להוראה, על דירקטוריון הבנק לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול שתגובש על ידי ועדת תגמול. מדיניות התגמול תחול על כלל עובדי הבנק, תוך התמקדות במנגנון התגמול לעובדים מרכזיים. בקבוצת העובדים המרכזיים כלולים כל מי שלפעילותו עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק ובין היתר, בכפוף לחריגים מסוימים, נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה, מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל, עובד שסך התגמול המשוך לו מהבנק בשנה החלפה או בשנה שקדמה לה, עולה על 1,500,000 ש"ח וקבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בין החריגים כאמור להגדרת עובדים מרכזיים נכללים עובדים (שאינם נושאי משרה) שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי. ההוראה קובעת הוראות רבות בכל הנוגע לעקרונות נדרשים ביחס לתגמול עובדים מרכזיים, בדגש על התגמול המשתנה ותגמולים בגין סיום ההעסקה. עוד קובעת ההוראה הוראות בדבר מעורבות של גורמי ניהול הסיכונים, בקרה וביקורת בפיתוח מנגנון התגמול ובבחינה כי מדיניות התגמול עקבית עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק. במקביל להוראה, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרם עיגון תפקידיה של ועדת תגמול בקשר עם מדיניות התגמול ותגמול של עובדים בבנק. בהתאם להוראה על הבנק לקבוע מדיניות תגמול לא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2014. הבנק לומד את ההוראה לקראת אימוץ מדיניות תגמול וכן את השלכתה האפשרית על הסדרי התגמול הנהוגים כיום בבנק. יצוין, כי בהתאם להוראה, הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ השולט בבנק נדרש לקבוע עקרונות למדיניות תגמול קבוצתית. למיטב ידיעת הבנק טרם נקבעו הוראות כאמור. דירקטוריון הבנק נדרש להתחשב בעקרונות מדיניות התגמול הקבוצתית, ככל שהם מתיישבים עם טובת הבנק.

חוזר המפקח על הבנקים בענין הקדמת מועדי פרסום דוחות כספיים

ביום 29 בספטמבר 2013 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא הקדמת מועד פרסום דוחות לציבור. בחוזר נקבע כי דוחות שנתיים של תאגיד בנקאי העומד בראש קבוצה בנקאית יפורסמו לא יאוחר מחודשיים מתאריך המאזן ודוחות כספיים רבעוניים של תאגידי בנקאיים יפורסמו לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

כניסת ההוראה לתוקף תבצע באופן מדורג, ולענין הדוחות הכספיים הרבעוניים תהיה כלהלן: בשנת 2014 יפורסמו לא יאוחר מתום 55 ימים מתאריך המאזן, בשנת 2015 ולא יאוחר מ-50 ימים מתאריך המאזן ומשנת 2016 ואילך, לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

הבנק נערך לפרסום הדוחות במועדים שנקבעו.

חקיקה בינלאומית

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים. החוק אמור להיכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2014.

בתחילת אוגוסט 2012 הוקם ע"י משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף נציגי בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בענין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA, הדורש מהמערכת הבנקאית להמשיך בהיערכות ליישום הוראות ה-FATCA, בין אם יחתם עד ליום 1 ביולי 2014 הסכם בילטרלי כאמור בין אם לאו. בחוזר הבהיר המפקח כי סירוב להעניק שירותים בנקאיים כדלקמן יחשב כ"סירוב סביר" לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 - סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA.

ביום 28 באפריל 2014 הגיעה מדינת ישראל ל"הסכם שבמהותו" עם ארה"ב בנוגע ליישום הוראות ה-FATCA, ובהתאם להודעת ה-IRS יש להתייחס אליה כאילו כבר חתמה על הסכם.

הבנק, באמצעות חברת האם, עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים, שלדעת הנהלת הבנק קיימת בהם מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, מפורטת בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2013 ולא חל בהם שינוי.

מערכת יחסי העבודה בבנק

קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי וארגון הפקידים אשר מייצג כ-2,200 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי.

בבנק פאג'יי קיים הסכם קיבוצי הקובע הצמדה של תנאי הפקידים והמנהלים אצלו לאלה של הפקידים והמנהלים בבנק הבינלאומי, ובבנק הבינלאומי יש הצמדה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ לבין ועדי העובדים אצלו.

ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד ארגון הפקידים בבנק על סכסוך עבודה, במסגרתו יוכלו להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר ניסיון להצר את צעדי ועד ארגון הפקידים; טענה בדבר דחיית הדרישה של העובדים להארכת הסכמי העבודה; טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

בעקבות ההכרזה על סכסוך העבודה נקטו הפקידים בעיצומים, שהתבטאו בביצוע חלקי של העבודה ביחידות מסוימות, בהשבתה של סניפים, יחידות ועובדים בתחומים מסוימים, באי ביצוע פעילות שיווקית בסניפי הבנק ובשביתה של כל הפקידים בבנק בימים 11 במאי 2014 ועד ל-13 במאי 2014.

הסניפים בהם שבתו הפקידים כאמור היו פתוחים לקהל, והשירות ניתן על ידי המנהלים ומורשי החתימה. נציגות ארגון הפקידים הגישה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב "בקשת צד בסכסוך קיבוצי" בנושאים הקשורים לתשלום דמי הוועד וקיזוז דמי השביתה מהמענק השנתי.

מדיניות התגמול

ביום 31 בינואר 2013 הוחלט לאמץ תוכנית תגמול למנכ"ל ולמנהלים בכירים בבנק, שאושרה על ידי הדירקטוריון הבנק ותחילתה מיום 1 בינואר 2013. ראה באור 13 ה' בדוחות הכספיים השנתיים.

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאים". פרטים בדבר הוראה זו ראה בפרק עדכוני חקיקה, "הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" ("ההוראה"). כמו כן פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראת נוהל בנקאי תקין 301, שעיקרם הרכב ותפקידי ועדת התגמול.

ביום 28 בנובמבר 2013 מינה הבנק ועדת תגמול בהרכב כנדרש בנוהל בנקאי 301, לאחר תיקונו. הבנק יפעל להתאים את מדיניות התגמול שיש כיום, לשינויים המתבקשים מהוראת המפקח ובהתאם למדיניות התגמול שאומצה בבנק הבינלאומי. על הבנק ליישם את ההוראה, כאמור, לא יאוחר מיום 30 ביוני 2014.

קוד אתי

דירקטוריון הבנק אישר את הקוד האתי של הבנק בחודש אוגוסט 2012, במטרה לקדם אתיקה ולהטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קבלת עובד חדש לבנק. בחברת האם קיימת ועדת אתיקה וראש אגף פיננסים ומשאבים הינו חבר בוועדה.

מבנה ארגוני ומערך סניפים

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מונה הבנק 23 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמושקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובנוסף שני מרכזי יעוץ אזוריים להשקעות בירושלים וברחובות.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרס 2014 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

גילוי בדבר המבקר הפנימי הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2013.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

בעל השליטה בבנק פועלי אגודת ישראל הינו הבנק הבינלאומי שמחזיק נכון ליום 31 במרס 2014 100% ממניות הבנק. הבנק הבינלאומי מחזיק על ידי פיבי בשיעור של 48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור, ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידיים בשליטתם המלאה). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק הבינלאומי.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, הבנק הבינלאומי עונה על הקריטריונים להגדרת גוף פיננסי משמעותי. כמו כן פיבי ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים הקיים במועד זה, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק הבינלאומי לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק הבינלאומי ובפז.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר ינון שויקה והחשבונאי הראשי, ד"ר רו"ח אליה חבה, האחראי על הדיווח הכספי בבנק.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, האחראי על ניהול הסיכונים בבנק, האחראי על האשראי בבנק, מנהלי המערכים מחברת האם שכפופים לדירקטוריון ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

מדי רבעון מקיימת ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי והפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן, במסגרת ועדה זו ניתנת סקירה על החובות הבעייתיים לסיווגים השונים.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מתכנסת לדיון מקדמי מפורט בטיטת הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונות גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, דנה ועדת הביקורת מדי רבעון בממצאי ועדות הגילוי לפי הוראות SOX 302. בסיום הדיון ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בהתאם להוראות בנק ישראל, לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון ולפחות שניים מחברי ועדת הביקורת יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בפועל 4 מתוך 8 חברי הדירקטוריון ו-3 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר. במסגרת הדיון במליאה, מציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות כולל השוואת תקציב מול ביצוע. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

החלטות בדבר התחייבויות שיפוי ופטור לנושאי משרה

ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

תיקון תקנות ההתאגדות של הבנק ועדכון ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק

בחודש נובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של הבנק כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת בבנק.

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מאפריל 2010.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

פעילות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 3 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-מרס 2014 ו-11 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

ינון שויקה
מנהל כללי

תאריך אישור הדוח:
ט"ו באייר התשע"ד
15 במאי 2014

סקירת ההנהלה

תוכן

עמוד	נושא	תוספת
74	שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לשלושה חודשים	א
78	ניתוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית	ב
84	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי המשק	ג

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס						
2013			2014			
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
6.93	34.8	2,061.4	5.81	32.6	2,294.2	נכסים נושאי ריבית
1.46	1.8	495.8	(0.18)	(0.2)	433.2	אשראי לציבור ⁽²⁾
1.69	2.2	523.9	0.94	0.8	340.4	פקדונות בבנקים
1.89	1.8	383.1	(0.21)	(0.1)	186.5	פקדונות בבנקים מרכזיים
-	-	6.6	-	-	5.4	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
-	-	13.3	11.93	0.4	14.0	וזמינות למכירה ⁽³⁾
4.74	40.6	3,484.1	4.16	33.5	3,273.7	אגרות חוב למסחר
						נכסים אחרים
						סך כל הנכסים נושאי ריבית
		132.0			137.3	חיבים בגין כרטיסי אשראי
		78.6			24.0	שאינם נושאים ריבית
		3,694.7			3,435.0	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
						סך כל הנכסים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).

(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.4 מיליון ש"ח (2013 - 0.3 מיליון ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(6) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2013			2014		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	156.7	-	-	142.1
(1.27)	(6.6)	2,092.4	(0.33)	(1.4)	1,706.3
-	-	2.7	-	-	2.8
-	-	72.1	-	-	62.6
(3.58)	(1.2)	135.8	(0.87)	(0.3)	138.1
-	-	2.7	-	-	0.2
(1.27)	(7.8)	2,462.4	(0.33)	(1.7)	2,052.1
		639.7			762.2
		136.4			138.0
		122.5			125.7
		3,360.5			3,078.0
		334.2			357.0
		3,694.7			3,435.0
3.47			3.83		
3.82	32.8	3,484.1	3.94	31.8	3,273.7

התחייבויות נושאות ריבית
 פקדונות הציבור לפי דרישה
 פקדונות הציבור לזמן קצוב
 פקדונות הממשלה
 פקדונות מבנקים
 איגרות חוב
 התחייבויות אחרות
 סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
 פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
 זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
 התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית
 סך כל ההתחייבויות
 סך כל האמצעים ההוניים
 סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
 פער הריבית
 תשואה נטו⁽⁵⁾ על נכסים נושאי ריבית

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2013			2014		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
5.10	38.4	3,071.2	4.77	34.1	2,907.3
(1.11)	(5.8)	2,096.2	(0.46)	(1.9)	1,673.1
3.99			4.31		
2.29	2.1	370.3	(0.86)	(0.7)	323.8
(2.50)	(2.0)	323.6	0.24	0.2	336.4
(0.21)			(0.62)		
0.94	0.1	42.6	0.94	0.1	42.6
-	-	42.6	-	-	42.6
0.94			0.94		
4.74	40.6	3,484.1	4.16	33.5	3,273.7
(1.27)	(7.8)	2,462.4	0.33	(1.7)	2,052.1
3.47			3.83		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
 סך התחייבויות נושאות ריבית
 פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך נכסים נושאי ריבית
 סך התחייבויות נושאות ריבית
 פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד

למטבע חוץ

סך נכסים נושאי ריבית
 סך התחייבויות נושאות ריבית
 פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
 סך התחייבויות נושאות ריבית
 פער הריבית

תוספת א' (המשך)

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2013 מול 2012 ⁽⁶⁾			2014 מול 2013 ⁽⁶⁾		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח					
(3.10)	(3.89)	0.79	(2.2)	(5.5)	3.3
(2.00)	(2.34)	0.34	(4.9)	(4.5)	(0.4)
(5.10)	(6.23)	1.13	(7.1)	(10.0)	2.9
(3.50)	(3.70)	0.20	(5.2)	(4.9)	(0.3)
-	0.11	(0.11)	(0.9)	(0.9)	-
(3.50)	(3.59)	0.09	(6.1)	(5.8)	(0.3)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך כל הכנסות הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור

התחייבויות נושאי ריבית אחרות

סך כל הוצאות הריבית

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2014

31 במרס 2014						
מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
-	1.2	17.0	36.2	112.8	267.8	2,449.4
-	-	-	0.1	0.1	-	-
-	1.2	17.0	36.3	112.9	267.8	2,449.4
-	-	9.7	23.3	103.3	87.9	2,307.5
-	-	-	-	-	-	-
-	-	9.7	23.3	103.3	87.9	2,307.5
-	1.2	7.3	13.0	9.6	179.9	141.9
352.9	352.9	351.7	344.4	331.4	321.8	141.9

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור 16'ג' בדוח הכספי השנתי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 16'ג' בדוח הכספי השנתי.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו באור 16'ג' בדוח הכספי השנתי.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- (5) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (6) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

תוספת ב'

31 בדצמבר 2013			31 במרס 2013			31 במרס 2014				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%	מיליוני ש"ח		
0.1	3.15	3,182.7	0.1	3.20	3,089.3	0.1	2.01	2,921.6	37.2	-
1.7		0.2	0.6		0.3	1.6		0.2	-	-
⁽⁶⁾ 0.6		3,182.9	⁽⁶⁾ 0.1		3,089.6	⁽⁶⁾ 0.1		2,921.8	37.2	-
0.1	1.07	2,810.0	0.1	1.57	2,789.4	0.1	0.84	2,531.7	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		2,810.0	⁽⁶⁾ 0.1		2,789.4	⁽⁶⁾ 0.1		2,531.7	-	-
										-
										352.9

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2014 (המשך)

31 במרס 2014						
מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל 3 ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד 3 שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים						
15.1	147.5	16.8	93.4	48.4	2.0	2.7
-	-	-	-	-	-	-
15.1	147.5	16.8	93.4	48.4	2.0	2.7
נכסים פיננסיים (5)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סה"כ שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים						
17.9	156.8	27.2	85.0	24.4	3.8	48.4
-	-	-	-	-	-	-
17.9	156.8	27.2	85.0	24.4	3.8	48.4
התחייבויות פיננסיות (5)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סה"כ שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
(2.8)	(9.3)	(10.4)	8.4	24.0	(1.8)	(45.7)
(37.6)	(34.8)	(25.5)	(15.1)	(23.5)	(47.5)	(45.7)
חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
חשיפה המצטברת במגזר						
מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ						
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים						
-	-	-	-	-	25.5	14.6
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	25.5	14.6
נכסים פיננסיים (5)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סה"כ שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים						
-	-	-	0.5	0.6	0.1	38.9
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	0.5	0.6	0.1	38.9
התחייבויות פיננסיות (5)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סה"כ שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
-	-	-	(0.5)	(0.6)	25.4	(24.3)
-	-	-	-	0.5	1.1	(24.3)
חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
חשיפה המצטברת במגזר						

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשך)

31 בדצמבר 2013			31 במרס 2013			31 במרס 2014				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%		מיליוני ש"ח	
4.0	1.80	332.2	3.9	2.19	333.9	4.6	1.42	329.7	3.8	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 4.0		332.2	⁽⁶⁾ 3.9		333.9	⁽⁶⁾ 4.6		329.7	3.8	-
4.3	1.77	364.5	5.3	2.12	296.1	4.4	1.38	363.5	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 4.3		364.5	⁽⁶⁾ 5.3		296.1	⁽⁶⁾ 4.4		363.5	-	-
										-
										(37.6)
0.1	0.67	43.7	0.1	0.85	43.4	0.1	0.68	40.1	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		43.7	⁽⁶⁾ 0.1		43.4	⁽⁶⁾ 0.1		40.1	-	-
0.1	0.28	43.6	0.1	0.30	43.5	-	0.42	40.1	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		43.6	⁽⁶⁾ 0.1		43.5	-		40.1	-	-
										-
										-

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2014 (המשך)

31 במרס 2014						
מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
15.1	148.7	33.8	129.6	161.2	295.3	2,466.7
-	-	-	0.1	0.1	-	-
15.1	148.7	33.8	129.7	161.3	295.3	2,466.7
17.9	156.8	36.9	108.8	128.3	91.8	2,394.8
-	-	-	-	-	-	-
17.9	156.8	36.9	108.8	128.3	91.8	2,394.8
(2.8)	(8.1)	(3.1)	20.9	33.0	203.5	71.9
315.3	318.1	326.2	329.3	308.4	275.4	71.9

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשך)

31 בדצמבר 2013			31 במרס 2013			31 במרס 2014				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%		מיליוני ש"ח	
0.5	2.11	3,558.6	0.4	2.28	3,466.6	0.5	1.49	3,291.4	41.0	-
1.7		0.2	0.6		0.3	1.6		0.2	-	-
⁽⁶⁾ 0.5		3,558.8	⁽⁶⁾ 0.4		3,466.9	⁽⁶⁾ 0.5		3,291.6	41.0	-
0.5	1.70	3,218.1	0.6	2.06	3,129.0	0.6	1.33	2,935.3	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.5		3,218.1	⁽⁶⁾ 0.6		3,129.0	⁽⁶⁾ 0.6		2,935.3	-	-
										-
										315.3

סקירת ההנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

31 במרס 2014									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות נטו מחשבוניות	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל	
מיליוני ש"ח									
0.4	(0.1)	0.4	0.1	0.8	8.6	9.3	0.8	9.3	ציבור - מסחרי
7.0	0.4	(0.1)	11.5	13.9	139.5	172.7	13.9	172.7	חקלאות
13.8	0.5	-	31.4	56.9	320.3	493.1	56.9	493.1	תעשייה
1.2	(0.1)	0.1	3.8	4.1	78.2	81.9	4.1	81.9	בינוי ונדליין - בינוי
-	-	-	-	-	5.1	5.1	-	5.1	בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
5.1	(1.1)	0.2	11.4	18.8	322.7	464.1	18.8	464.1	חשמל ומים
-	-	(0.1)	0.1	0.5	65.0	80.1	0.5	80.1	מסחר
1.0	-	(0.1)	1.6	2.5	19.8	32.6	2.5	32.6	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.1	-	-	-	0.5	5.8	10.1	0.5	10.1	תחבורה ואחסנה
-	0.1	-	2.2	2.3	70.6	101.5	2.3	101.5	תקשורת ושירותי מחשב
2.1	0.4	(0.3)	1.2	1.7	126.7	152.5	1.7	152.5	שירותים פיננסיים
4.2	(0.1)	(0.4)	7.1	21.5	475.5	638.7	21.5	638.7	שירותים עסקיים ואחרים
34.9	-	(0.3)	70.4	123.5	1,637.8	2,241.7	123.5	2,241.7	שירותים ציבוריים וקהילתיים
16.5	(0.3)	1.1	12.9	41.0	657.6	1,028.2	41.0	1,028.2	סך הכל מסחרי
51.4	(0.3)	0.8	83.3	164.5	2,295.4	3,269.9	164.5	3,269.9	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	437.8	437.8	-	439.9	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	316.2	316.2	-	495.7	בנקים בישראל
51.4	(0.3)	0.8	83.3	164.5	3,049.4	4,023.9	164.5	4,205.5	ממשלת ישראל
סך הכל									

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,049.4 מיליון ש"ח, 181.6 מיליון ש"ח ו-974.5 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

תוספת ג'

31 במרס 2013									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל	
מיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	3.6	4.1	-	4.1	ציבור - מסחר
9.8	(1.2)	0.3	13.0	17.5	162.2	197.8	17.5	199.3	חקלאות
12.2	0.1	(1.1)	67.5	87.4	340.1	505.2	87.4	505.2	תעשייה
1.9	-	(0.9)	4.3	4.8	75.8	80.5	4.8	80.5	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	1.4	1.4	-	44.0	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5.2	(4.8)	0.4	7.6	17.2	319.3	462.0	17.2	462.0	חשמל ומים
-	(1.7)	(0.1)	0.1	0.6	58.4	69.7	0.6	69.7	מסחר
0.5	0.1	(0.1)	0.2	4.3	20.7	32.6	4.3	32.9	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.3	-	0.1	0.3	0.5	6.0	9.9	0.5	9.9	תחבורה ואחסנה
-	(0.1)	-	1.1	1.2	65.8	95.7	1.2	95.7	תקשורת ושירותי מחשב
4.0	0.1	1.0	2.3	9.0	135.5	165.8	9.0	165.8	שירותים פיננסיים
4.4	(0.1)	0.8	3.8	17.7	398.5	552.7	17.7	552.7	שירותים עסקיים ואחרים
38.3	(7.6)	0.4	100.2	160.2	1,587.3	2,177.4	160.2	2,221.8	שירותים ציבוריים וקהילתיים
14.9	(1.5)	-	9.0	37.7	576.2	921.8	37.7	921.8	סך הכל מסחרי
53.2	(9.1)	0.4	109.2	197.9	2,163.5	3,099.2	197.9	3,143.6	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	362.1	362.1	-	375.2	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	576.8	576.8	-	843.8	בנקים בישראל
53.2	(9.1)	0.4	109.2	197.9	3,102.4	4,038.1	197.9	4,362.6	ממשלת ישראל
									סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,102.4 מיליון ש"ח, 324.5 מיליון ש"ח ו- 935.7 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

31 בדצמבר 2013									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (3)						סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל	
מיליוני ש"ח									
0.1	-	0.1	0.1	0.1	7.1	7.8	0.1	7.8	ציבור - מסחרי
6.6	(2.4)	(2.0)	11.2	13.5	138.6	169.9	13.5	169.9	חקלאות
13.2	(0.8)	0.7	53.2	81.5	350.4	512.9	81.5	512.9	תעשייה
1.2	0.3	(1.7)	4.2	4.3	78.2	83.1	4.3	83.1	בינוי ונדליין - בינוי
-	-	-	-	-	5.2	5.2	-	5.2	בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
6.1	(9.1)	5.3	10.1	17.6	317.2	465.1	17.6	465.1	חשמל ומים
0.1	(2.0)	0.3	0.2	0.3	61.4	69.9	0.3	69.9	מסחר
1.1	1.8	(1.1)	1.7	3.0	18.8	31.0	3.0	31.0	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.1	(0.2)	0.1	-	-	6.1	10.0	-	10.0	תחבורה ואחסנה
-	(0.1)	-	2.3	2.3	66.1	92.0	2.3	92.0	תקשורת ושירותי מחשב
2.1	(0.2)	(0.5)	1.2	2.0	117.8	146.4	2.0	146.4	שירותים פיננסיים
4.7	(0.1)	1.4	7.5	21.4	422.1	605.8	21.4	605.8	שירותים עסקיים ואחרים
35.3	(12.8)	2.6	91.7	146.0	1,589.0	2,199.1	146.0	2,199.1	שירותים ציבוריים וקהילתיים
15.6	(2.2)	1.4	12.0	43.3	657.4	1,023.6	43.3	1,023.6	סך הכל מסחרי
50.9	(15.0)	4.0	103.7	189.3	2,246.4	3,222.7	189.3	3,222.7	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	598.7	598.7	-	600.8	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	430.1	430.1	-	661.3	בנקים בישראל
50.9	(15.0)	4.0	103.7	189.3	3,275.2	4,251.5	189.3	4,484.8	ממשלת ישראל
									סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,275.2 מיליון ש"ח, 233.3 מיליון ש"ח ו-976.3 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הצהרה (Certification)

אני, ינון שויקה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
י. שויקה

מנהל כללי

ט"ו באייר התשע"ד
15 במאי 2014

הצהרה (Certification)

אני, ד"ר אליה חבה, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
ד"ר א. חבה

חשבונאי ראשי

ט"ו באייר התשע"ד

15 במאי 2014

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2014

תוכן העניינים

עמוד	
91	דוח סקירה של רואה החשבון
	תמצית דוחות כספיים ביניים (בלתי מבוקרים)
92	תמצית מאזן
93	תמצית דוח רווח והפסד
94	תמצית דוח על הרווח הכולל
95	תמצית דוח על השינויים בהון
96	תמצית דוח על תזרימי מזומנים
98	באורים לתמצית הדוחות הכספיים

עמוד לבן

טלפון 03 884 8000
פקסימיליה 03 884 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 809
תל אביב 61008

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 31 במרס 2014 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

ט"ו בסיון התשע"ד
15 במאי 2014

תמצית מאזן

31 בדצמבר 2013	31 במרס	
	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר	
1,097.8	1,014.5	823.2
233.3	324.5	181.6
2,246.4	2,163.5	2,295.4
(43.1)	(47.1)	(42.9)
2,203.3	2,116.4	2,252.5
21.0	19.2	20.5
46.7	31.2	46.9
3,602.1	3,505.8	3,324.7
2,811.0	2,768.1	2,528.0
87.5	48.8	81.1
2.7	2.8	3.0
137.9	136.5	138.1
207.6	209.0	212.4
3,246.7	3,165.2	2,962.6
355.4	340.6	362.1
3,602.1	3,505.8	3,324.7

נכסים

מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך (מזה: 181.6, 324.5 ו-233.3 מיליון ש"ח ב-31.3.14, 31.3.13 וב-31.12.13 בהתאמה, בשווי הוגן)

אשראי לציבור

הפרשה להפסדי אשראי
אשראי לציבור, נטו

בניינים וציוד

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות והון

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

כתבי התחייבות נדחים

התחייבויות אחרות (מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 8.5, 6.1 ו-7.8 מיליון ש"ח ב-31.3.14, 31.3.13 וב-31.12.13 בהתאמה)

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון

סך כל ההתחייבויות וההון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ד"ר א. חבה

חשבונאי ראשי

י. שויקה

מנהל כללי

א. חפץ

יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
ט"ו באייר התשע"ד, 15 במאי 2014

תמצית דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר	
157.0	40.6	33.5
(29.0)	(7.8)	(1.7)
128.0	32.8	31.8
(4.0)	(0.4)	(0.8)
124.0	32.4	31.0
2.9	0.3	1.5
110.5	27.3	26.7
0.5	-	-
113.9	27.6	28.2
95.7	24.3	24.8
27.0	6.6	7.6
53.4	14.5	15.1
176.1	45.4	47.5
61.8	14.6	11.7
23.3	6.0	5.2
38.5	8.6	6.5
759.1	169.6	128.2

הכנסות ריבית
הוצאות ריבית
הכנסות ריבית, נטו
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות שאינן מריבית
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות שאינן מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות
משכורות והוצאות נלוות
אחזקה ופחת בנינים וציוד
הוצאות אחרות
סך הכל הוצאות התפעוליות והאחרות
רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

רווח למניה בש"ח
רווח נקי למניה

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר	
38.5	8.6	6.5
-	0.1	0.3
-	0.1	0.3
-	-	(0.1)
-	0.1	0.2
38.5	8.7	6.7

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
 רווח כולל אחר, לפני מסים :
 התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
 לפי שווי הוגן נטו
 רווח כולל אחר, לפני מסים
 השפעת המס המתייחס
 רווח כולל אחר, לאחר מיסים
 הרווח הכולל המתייחס לבעלי מניות הבנק

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון

סך הכל הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון המניות הנפרע
מליוני ש"ח			
355.4	342.2	0.2	13.0
6.5	6.5	-	-
0.2	-	0.2	-
<u>362.1</u>	<u>348.7</u>	<u>0.4</u>	<u>13.0</u>
331.9	318.7	0.2	13.0
8.6	8.6	-	-
0.1	-	0.1	-
<u>340.6</u>	<u>327.3</u>	<u>0.3</u>	<u>13.0</u>
331.9	318.7	0.2	13.0
38.5	38.5	-	-
(15.0)	(15.0)	-	-
-	-	-	-
<u>355.4</u>	<u>342.2</u>	<u>0.2</u>	<u>13.0</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)

רווח נקי

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 במרס 2014 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

רווח נקי

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

רווח נקי

דיבידנד ששולם

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 דצמבר 2013 (בלתי מבוקר)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר	
38.5	8.6	6.5
2.2	0.5	0.6
4.0	0.4	0.8
0.5	0.9	0.4
(1.6)	(0.5)	(0.9)
(1.5)	(0.9)	1.5
(0.6)	-	(0.3)
59.5	20.1	21.6
(94.9)	(4.4)	(50.0)
1.2	(13.2)	2.1
(14.1)	0.3	0.7
(10.9)	(49.6)	(6.4)
(192.2)	(235.1)	(283.0)
0.4	0.5	0.3
8.7	9.7	4.4
2.6	1.2	0.2
(198.2)	(261.5)	(301.5)
34.2	33.6	-
(752.6)	(258.2)	(174.9)
152.7	45.4	135.1
780.8	316.4	88.4
(4.2)	(0.7)	(0.1)
210.9	136.5	48.5

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה

התאמות:

פחת על בניינים וציוד

הוצאות בגין הפסדי אשראי

פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה על היעודה

מיסים נדחים, נטו

הפסד (רווח) משינוי ערך ניירות ערך לפדיון ומשינוי ערך

וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה

רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות

ערך למסחר

שינוי נטו בנכסים שוטפים

פקדונות בבנקים

אשראי לציבור

ניירות ערך למסחר

נכסים אחרים

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הציבור

פיקדונות הממשלה

התחייבויות אחרות

שערוך כתבי התחייבויות נדחים

מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון

רכישת ניירות ערך זמינים למכירה

תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה

תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה

רכישת בניינים וציוד

מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2013	2014
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר	
(15.0)	-	-
(15.0)	-	-
(2.3)	(125.0)	(253.0)
894.1	894.1	891.8
891.8	769.1	638.8

תזרימי מזומנים מפעילות מימון
 דיבידנד ששולם לבעלי מניות
מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
 קיטון במזומנים
 יתרת מזומנים לתחילת התקופה
 יתרת מזומנים לסוף התקופה

ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו
 ריבית שהתקבלה
 ריבית ששולמה
 מסים על הכנסה ששולמו
 מסים על הכנסה שהתקבלו

187.0	46.7	41.4
39.6	9.8	4.7
34.4	6.9	6.4
3.6	3.6	6.3

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים של הבנק ליום 31 במרס 2014 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

הבנק הינו חברה בת ישירה של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ (להלן "הבינלאומי" או "חברת האם"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 15 במאי 2014.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתבסס על כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב כפי שאומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.
  - בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
  - במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
  - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
  - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בישראל;
  - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

- הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.
- סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הריבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות ריבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות. לעניין זה, הבנק מניח כי הסבירות למימוש ההתחייבות אינה קלושה.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך, בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנתרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם.

עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידית במסגרת הכנסות ריבית.

השפעה מיישום לראשונה

כאמור הבנק מיישם הוראות חדשות אלו החל מיום 1 בינואר 2014, זאת בהתאם להוראות המעבר ולהנחיות הפיקוח על הבנקים. יישום ההוראה הינו בדרך של מכאן ולהבא, כאשר במסגרת יישום ההוראה שינה הבנק את אופן ההכרה בהכנסה ואת סיווגן של עמלות הני"ל כחלק מהכנסות ריבית או הכנסות מעמלות, זאת בהתאם למהות העמלה, התאמת תשואה או עמלה אחרת.

להלן הגילוי להשפעה של יישום הוראה זו על הכנסות הריבית נטו, ההכנסות שאינן מריבית (עמלות) והרווח הנקי של הבנק בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014		
בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית במיליוני ש"ח	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות
33.5	1.0	32.5
26.7	(2.3)	29.0
6.5	(0.8)	7.3
		הכנסות ריבית
		עמלות
		רווח נקי

עיקרי השינויים, בין היתר, מתייחסים לדחיית עמלות בגין מתן אשראי ועמלות הקצאת אשראי, אי פריסת עמלות פירעון מוקדם וטיפול בשינוי תנאי חוב. בעקבות יישום ההוראה הכנסות מסוימות סווגו מחדש להכנסות ריבית.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. חוזר זה כולל עדכונים מסוימים בהוראות הדיווח לציבור, אך אינו כולל את כל העדכונים הנדרשים להוראות בעקבות אימוץ כללים אלו.

החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבור יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

החוזר קובע בין השאר כי שיעור היוון לחישוב ההתחייבויות בגין זכויות העובדים יתבסס על תשואות שוק של אגרות חוב ממשלתיות בישראל. כתוצאה מכך, תבוטל הוראת השעה בהוראות הקיימות הקובעת את שיעור היוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים.

בהתאם לחוזר, הבנק נדרש בין השאר לתת בדוחות הכספיים לתקופות ביניים בשנת 2014 לכל הפחות גילוי לאומדן ההשפעה הכמותית על ההון העצמי של חישוב ההתחייבויות בשל זכויות עובדים תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואות שוק למועד הדיווח של אג"ח ממשלתיות בישראל.

להערכת הבנק ההשפעה הצפויה על ההון העצמי של הבנק ליום 31 במרס 2014 בגין השפעת השינוי בשיעור ההיוון בלבד הינה כ-10 מיליון ש"ח. יודגש כי לאימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים עשויות להיות השפעות נוספות על הבנק לרבות השפעות על ההון. ההשפעה שצוינה לעיל אינה מביאה בחשבון השפעות נוספות כאמור אלא רק את השפעת השימוש בשיעורי היוון כפי שצוין לעיל. למרות ההשפעה לרעה על ההון של הבנק, לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל III, בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד מצטבר בגין מדידות מחדש של התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים לא תובא בחשבון באופן מיידי אלא תהיה כפופה להוראות מעבר, כך שהשפעתה תיפרס בשיעורים שווים של 20% עד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018.

2. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי. הטיוטה מאריכה את התחולה של הוראות השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפרשי אשראי בהתבסס על פילוח לענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללה במסגרת מקדם ההפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים. בנוסף, מחייבת הטיוטה הרחבה משמעותית של דרישות התייעוד התומך במקדם ההפרשה הקבוצתית ובנאותות כוללת של ההפרשה וכן הרחבה משמעותית של דרישות הדיווח להנהלה ולדירקטוריון. ההשפעה הצפויה בגין יישום ההנחיות בקשר לחישוב שיעור הפסדי העבר תטופל בדרך של שינוי אומדן ותיזקף לרווח והפסד.

מועד היישום לראשונה טרם נקבע. בשלב זה, אין באפשרות הבנק לאמוד את השפעת אימוץ ההוראה לכשתיושם.

3. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 24 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון (להלן "הטיוטה"). בהתאם לטיוטה בנק נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480 בדבר "הבחנה בין התחייבות והון".
- נושא 20-470 בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות".
- נושא 30-505 בדבר "מניות באוצר".

מועד התחילה שנקבע בטיוטה הוא 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בנושאים בקודיפיקציה אשר פורטו לעיל, לרבות תיקון מספרי השוואה ככל שרלוונטי. להערכת הבנק לא צפויה השפעה לבנק מיישום תקן זה.

באור 2 - ניירות ערך (1)

שווי הוגן (2)	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		
מיליוני ש"ח				
179.5	(0.1)	0.7	178.9	179.5
2.1	-	-	2.1	2.1
181.6	(0.1) (4)	0.7 (4)	181.0	181.6
-	(5) -	(5) -	-	-
181.6	(0.1)	0.7	181.0	181.6
251.1	(0.1)	0.2	251.0	251.1
13.1	-	0.1	13.0	13.1
44.4	-	0.1	44.3	44.4
308.6	(0.1) (4)	0.4 (4)	308.3	308.6
15.9	(5) -	(5) -	15.9	15.9
324.5	(0.1)	0.4	324.2	324.5
229.1	(0.1)	0.3	228.9	229.1
2.1	-	-	2.1	2.1
231.2	(0.1) (4)	0.3 (4)	231.0	231.2
2.1	(5) -	(5) -	2.1	2.1
233.3	(0.1)	0.3	233.1	233.3

31 במרס 2014 (בלתי מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

אחרים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

31 בדצמבר 2013

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

(1) פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה באור 8 ו-9.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) ראה גם באור 6 ד'.

(4) כלולים בהון.

(5) מקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

31 במרס 2013			31 במרס 2014		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
61.9	16.3	45.6	50.9	15.6	35.3
0.4	-	0.4	0.8	1.2	(0.4)
(13.4)	(3.5)	(9.9)	(4.1)	(1.6)	(2.5)
4.3	1.9	2.4	3.8	1.3	2.5
(9.1)	(1.6)	(7.5)	(0.3)	(0.3)	-
53.2	14.7	38.5	51.4	16.5	34.9
6.1	1.2	4.9	8.5	1.9	6.6
1,288.5	50.0	1,238.5	1,308.2	45.1	1,263.1
875.0	526.2	348.8	987.2	612.5	374.7
2,163.5	576.2	1,587.3	2,295.4	657.6	1,637.8
29.0	2.9	26.1	24.1	3.6	20.5
18.1	10.6	7.5	18.8	11.0	7.8
47.1	13.5	33.6	42.9	14.6	28.3

תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים
 קודמות
 מחיקות חשבונאיות נטו
 יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף
 תקופה⁽¹⁾
⁽²⁾ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

**מידע נוסף על דרך חישוב הפרשה
 להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות
 בגינם היא חושבה:**

יתרת חוב רשומה של חובות

שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
 סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
 סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

31 בדצמבר 2013		
אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני ש"ח		
(מבוקר)		
1,291.4	51.2	1,240.2
955.0	606.2	348.8
<u>2,246.4</u>	<u>657.4</u>	<u>1,589.0</u>
24.7	2.6	22.1
18.4	11.2	7.2
<u>43.1</u>	<u>13.8</u>	<u>29.3</u>

מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל

החובות בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2014					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.1	0.1	320.3	31.2	13.2	275.9
0.1	-	78.2	3.4	0.2	74.6
-	-	70.6	2.3	0.1	68.2
1.5	1.0	1,168.7	31.1	24.5	1,113.1
1.7	1.1	1,637.8	68.0	38.0	1,531.8
5.3	1.6	657.6	12.8	24.5	620.3
7.0	2.7	2,295.4	80.8	62.5	2,152.1
-	-	437.8	-	-	437.8
-	-	316.2	-	-	316.2
7.0	2.7	3,049.4	80.8	62.5	2,906.1

ציבור - מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור
 בנקים בישראל
 ממשלת ישראל
 סך הכל

31 במרס 2013					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.3	0.1	340.1	65.1	19.7	255.3
-	-	75.8	4.3	0.1	71.4
-	-	65.8	1.1	-	64.7
2.5	1.9	1,105.6	27.2	37.2	1,041.2
2.8	2.0	1,587.3	97.7	57.0	1,432.6
4.5	2.0	576.2	8.7	27.8	539.7
7.3	4.0	2,163.5	106.4	84.8	1,972.3
-	-	362.1	-	-	362.1
-	-	576.8	-	-	576.8
7.3	4.0	3,102.4	106.4	84.8	2,911.2

ציבור - מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי⁽⁵⁾
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן⁽⁵⁾
 שרותים פיננסיים⁽⁵⁾
 מסחרי - אחר⁽⁵⁾
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור
 בנקים בישראל
 ממשלת ישראל
 סך הכל

הערות בעמוד הבא.

באור 3 - סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2013					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח (מבוקר)					
-	-	350.4	53.0	15.9	281.5
-	-	78.2	3.8	0.1	74.3
-	-	66.1	2.3	0.1	63.7
2.8	0.3	1,094.3	30.1	24.4	1,039.8
2.8	0.3	1,589.0	89.2	40.5	1,459.3
5.6	1.2	657.4	11.9	27.6	617.9
8.4	1.5	2,246.4	101.1	68.1	2,077.2
-	-	598.7	-	-	598.7
-	-	430.1	-	-	430.1
8.4	1.5	3,275.2	101.1	68.1	3,106.0

ציבור - מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור
 בנקים בישראל
 ממשלת ישראל
 סך הכל

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעיית ראה באור 3.ב.2.ג. להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
 (4) צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 7.0 מיליון ש"ח (31.3.2013 - 7.3 מיליון ש"ח, 31.12.2013 - 8.4 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
 (5) סווג מחדש.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש.

הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרס 2014				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת(1) חובות פגומים	יתרת(1) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית(2)	יתרת הפרשה פרטנית(2)	יתרת(1) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
40.9	31.2	28.7	0.4	2.5
5.1	3.4	2.2	1.0	1.2
2.4	2.3	2.3	-	-
75.4	31.1	16.3	8.2	14.8
123.8	68.0	49.5	9.6	18.5
42.7	12.8	9.6	3.2	3.2
166.5	80.8	59.1	12.8	21.7

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

50.0	28.3	12.8	21.7
23.2	17.4	4.8	5.8

31 במרס 2013

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת(1) חובות פגומים	יתרת(1) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית(2)	יתרת הפרשה פרטנית(2)	יתרת(1) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית(2)
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
72.1	65.1	64.9	0.2	0.2
5.9	4.3	2.5	1.2	1.8
1.3	1.1	1.1	-	-
76.1	27.2	13.1	11.0	14.1
155.4	97.7	81.6	12.4	16.1
41.1	8.7	4.9	2.3	3.8
196.5	106.4	86.5	14.7	19.9

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

99.8	84.7	10.5	15.1
20.5	14.4	4.2	6.1

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2013				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾		יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
		יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במיליוני ש"ח (מבוקר)				
66.7	53.0	53.0	-	-
5.3	3.8	2.9	0.9	0.9
2.4	2.3	1.1	-	1.2
74.5	30.1	15.3	9.5	14.8
148.9	89.2	72.3	10.4	16.9
41.9	11.9	9.6	2.1	2.3
190.8	101.1	81.9	12.5	19.2

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

48.1	28.9	12.5	19.2
27.0	18.7	6.7	8.2

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
0.1	0.1	42.1
0.1	0.1	3.6
-	-	2.2
0.7	0.7	30.6
0.9	0.9	78.5
0.4	0.4	12.4
1.3	1.3	90.9

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
0.1	0.1	59.9
-	-	4.5
-	-	1.3
0.2	0.2	30.9
0.3	0.3	96.6
0.8	0.8	9.1
1.1	1.1	105.7

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

(1) יתרת חוב רשומה של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(2) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן שבו החובות סווגו כפגומים.

(3) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 6.3 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 (5.0 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31.3.13 ו-27.2 מיליון ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013).

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 במרס 2014				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				
1.8	0.1	-	-	1.7
2.5	1.2	-	-	1.3
0.1	-	-	-	0.1
10.0	1.8	-	-	8.2
14.4	3.1	-	-	11.3
8.8	0.9	-	-	7.9
23.2	4.0	-	-	19.2

ציבור - מסחרי

בינוני ונדל"ן - בינוי
 בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

31 במרס 2013				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח				
(בלתי מבוקר)				
0.5	-	-	-	0.5
3.3	1.3	-	-	2.0
0.1	-	-	-	0.1
11.7	-	-	-	11.7
15.6	1.3	-	-	14.3
4.9	0.2	-	-	4.7
20.5	1.5	-	-	19.0

ציבור - מסחרי

בינוני ונדל"ן - בינוי
 בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

31 בדצמבר 2013				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר	צובר	שאינו צובר ריבית
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	
במיליוני ש"ח (מבוקר)				
2.2	0.2	-	-	2.0
2.6	0.7	-	-	1.9
0.1	-	-	-	0.1
13.8	2.1	-	-	11.7
18.7	3.0	-	-	15.7
8.3	0.9	-	-	7.4
27.0	3.9	-	-	23.1

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
(המשך)

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח		
בלתי מבוקר		
-	-	-
-	-	-
-	-	-
1.4	1.4	10
1.4	1.4	10
1.4	1.4	52
2.8	2.8	62

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו		
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
במיליוני ש"ח		
בלתי מבוקר		
1	-	-
3	0.5	0.4
-	-	-
13	0.6	1.0
17	1.1	1.4
49	0.7	1.1
66	1.8	2.5

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
במיליוני ש"ח		
מבוקר		
6	2.4	2.4
7	1.0	0.8
-	-	-
58	16.1	16.0
71	19.5	19.2
235	8.3	7.9
306	27.8	27.1

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 ⁽¹⁾	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח	
בלתי מבוקר	
-	-
1	-
-	-
4	4.5
5	4.5
17	0.5
22	5.0

<u>ציבור - מסחרי</u>
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013 ⁽¹⁾	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח	
בלתי מבוקר	
1	0.1
-	-
-	-
5	2.2
6	2.3
29	1.4
35	3.7

<u>ציבור - מסחרי</u>
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

[1] חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 3א - פקדונות הציבור⁽¹⁾

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר 2013	31 במרס	
	2013	2014
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
856.8	641.0	751.8
116.3	130.2	92.7
973.1	771.2	844.5
1,837.9	1,996.9	1,683.5
2,811.0	2,768.1	2,528.0
-	-	-
1,698.4	1,820.0	1,654.4
153.5	71.2	39.4
959.1	876.9	834.2

בישראל
 לפי דרישה
 - אינם נושאים רבית
 - נושאים רבית
 סך הכל לפי דרישה
 לזמן קצוב⁽²⁾
 סך הכל פקדונות בישראל⁽³⁾
 (2) מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
 (3) מזה:
 פקדונות של אנשים פרטיים
 פקדונות של גופים מוסדיים⁽²⁾
 פקדונות של תאגידים ואחרים⁽²⁾

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר 2013	31 במרס	
	2013	2014
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
1,604.3	1,936.9	1,567.3
691.5	698.0	619.0
361.7	133.2	341.7
153.5	-	-
2,811.0	2,768.1	2,528.0

**תקרת הפקדון
 במיליוני ש"ח**
 עד 1
 מעל 1 עד 10
 מעל 10 עד 100
 מעל 100 עד 500
 סה"כ

(1) החל מיום 31 בדצמבר 2013 מיישם הבנק חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא גילוי על פקדונות, למעט דרישות הגילוי על פקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל אשר הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2013. ההוראה כוללת, בין השאר, דרישת גילוי חדשה לפי גודל. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.
 (2) סווג מחדש.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

31.3.2013	31.12.2013	1.1.2014	31.3.2014	
(באזל III) ⁽²⁾		(I) ⁽¹⁾	(באזל III)	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח				
340.3	355.2	-	-	1. הון לצורך חישוב יחס ההון
-	-	355.4	362.1	הון ליבה
-	-	-	-	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
138.8	140.2	147.0	147.1	הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
479.1	495.4	502.4	509.2	הון רובד 2, לאחר ניכויים
				סך הכל הון כולל
				2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
2,290.3	2,391.6	2,469.9	2,481.8	סיכון אשראי
0.1	0.1	0.1	0.6	סיכונים שוק
457.8	463.4	463.4	462.8	סיכון תפעולי
2,748.2	2,855.1	2,933.4	2,945.2	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
				3. יחס ההון לרכיבי סיכון
12.4	12.4	-	-	יחס הון ליבה
-	-	12.1	12.3	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
12.4	12.4	12.1	12.3	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.4	17.4	17.1	17.3	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
7.5	7.5	-	-	יחס הון ליבה המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
-	-	9.0	9.0	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
9.0	9.0	12.5	12.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1.1.2014.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 1.1.2014.

(3) יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

<u>31.3.2013</u>	<u>31.12.2013</u>	<u>1.1.2014</u>	<u>31.3.2014</u>
(באזל III) ⁽²⁾		(III) ⁽¹⁾	(באזל III)
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח			
340.6	355.4	355.4	362.1
(0.3)	(0.2)	-	-
340.3	355.2	355.4	362.1
-	-	-	-
-	-	-	-
340.3	355.2	355.4	362.1
-	-	-	-
-	-	-	-
136.6	138.0	110.3	110.3
2.2	2.2	36.7	36.8
138.8	140.2	147.0	147.1
-	-	-	-
138.8	140.2	147.0	147.1

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

1. הון עצמי רובד 1

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין
הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות
וניכויים

התאמות פיקוחיות וניכויים:

מיסים נדחים לקבל
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי
רובד 1
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי
רובד 1
סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות
פיקוחיות וניכויים

2. הון רובד 1 נוסף

הון רובד 1 נוסף: מכשירים ועודפים לפני ניכויים
סך הכל ניכויים הון רובד 1 נוסף
סך הכל הון רובד 1 נוסף לאחר ניכויים

3. הון רובד 2

הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
סך הון רובד 2, לפני ניכויים

ניכויים:

סך הכל ניכויים - הון רובד 2
סך הכל הון רובד 2

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1.1.2014.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 1.1.2014.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. יעד הלימות ההון

ההון ליום 31 במרס 2014 הסתכם ב- 362.1 מיליון ש"ח לעומת 355.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול של 1.9%. הגידול נובע בעיקר מגידול ברווחי התקופה.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל III" ליום 31 במרס 2014 הינו 17.3% (מזה: 12.3% יחס הון רובד 1).

ביום 23 בינואר 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2013 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

לאור ממצאי תהליך ה-ICAAP ולאחר דיון במכלול השיקולים המפורטים במסמך, ובהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10.12.2013 בנושא SREP, החליט הדירקטוריון לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל III בישראל, ביום 28 במרס 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון עצמי רובד 1 המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% וביחס הון כולל של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי הוא 12.5%.

ד. דיבידנד

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 במרס 2014						
מטבע ישראלי						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)						
823.2	-	0.8	35.0	184.4	603.0	נכסים - מזומנים ופקדונות בבנקים
181.6	-	-	-	87.5	94.1	ניירות ערך
2,252.5	-	-	4.2	48.8	2,199.5	אשראי לציבור, נטו
20.5	20.5	-	-	-	-	בניינים וציוד
46.9	-	-	-	-	46.9	נכסים אחרים
3,324.7	20.5	0.8	39.2	320.7	2,943.5	סך כל הנכסים
2,528.0	-	1.1	39.1	193.4	2,294.4	התחייבויות - פקדונות הציבור
81.1	-	-	-	-	81.1	פקדונות מבנקים
3.0	-	-	-	-	3.0	פקדונות הממשלה
138.1	-	-	-	138.1	-	כתבי התחייבות נדחים
212.4	-	-	0.5	5.9	206.0	התחייבויות אחרות
2,962.6	-	1.1	39.6	337.4	2,584.5	סך כל ההתחייבויות
362.1	20.5	(0.3)	(0.4)	(16.7)	359.0	הפרש
-	-	-	-	-	-	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים : אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
362.1	20.5	(0.3)	(0.4)	(16.7)	359.0	סך הכל כללי

[1] לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

31 בדצמבר 2013						31 במרס 2013						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע ישראלי				לא צמוד	סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע ישראלי			לא צמוד
		צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד למטבע חוץ אחר				צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן		
		מיליוני ש"ח (מבוקר)							מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
1,097.8	-	0.5	38.3	206.0	853.0	1,014.5	-	0.9	35.5	245.4	732.7	
233.3	-	-	-	71.6	161.7	324.5	-	-	-	38.6	285.9	
2,203.3	-	-	4.8	49.2	2,149.3	2,116.4	-	-	7.0	48.0	2,061.4	
21.0	21.0	-	-	-	-	19.2	19.2	-	-	-	-	
46.7	-	-	-	-	46.7	31.2	-	-	-	-	31.2	
<u>3,602.1</u>	<u>21.0</u>	<u>0.5</u>	<u>43.1</u>	<u>326.8</u>	<u>3,210.7</u>	<u>3,505.8</u>	<u>19.2</u>	<u>0.9</u>	<u>42.5</u>	<u>332.0</u>	<u>3,111.2</u>	
2,811.0	-	0.6	42.6	201.0	2,566.8	2,768.1	-	1.2	42.0	137.1	2,587.8	
87.5	-	0.3	0.2	-	87.0	48.8	-	-	0.3	-	48.5	
2.7	-	-	-	-	2.7	2.8	-	-	-	-	2.8	
137.9	-	-	-	137.9	-	136.5	-	-	-	136.5	-	
207.6	-	-	-	5.2	202.4	209.0	-	-	-	5.7	203.3	
<u>3,246.7</u>	<u>-</u>	<u>0.9</u>	<u>42.8</u>	<u>344.1</u>	<u>2,858.9</u>	<u>3,165.2</u>	<u>-</u>	<u>1.2</u>	<u>42.3</u>	<u>279.3</u>	<u>2,842.4</u>	
355.4	21.0	(0.4)	0.3	(17.3)	351.8	340.6	19.2	(0.3)	0.2	52.7	268.8	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<u>355.4</u>	<u>21.0</u>	<u>(0.4)</u>	<u>0.3</u>	<u>(17.3)</u>	<u>351.8</u>	<u>340.6</u>	<u>19.2</u>	<u>(0.3)</u>	<u>0.2</u>	<u>52.7</u>	<u>268.8</u>	

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות בקשר עם:

א - מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)	31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)	31 במרס 2014 (בלתי מבוקר)	31 בדצמבר 2013 (מבוקר)	31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)	31 במרס 2014 (בלתי מבוקר)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי במיליוני ש"ח			יתרות החוזים ⁽²⁾ במיליוני ש"ח			
0.7	1.0	0.6	37.8	44.2	38.0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי -
1.0	1.7	1.5	101.7	180.5	150.1	ערבויות להבטחת אשראי
1.6	1.4	1.6	85.0	81.0	90.0	ערבויות לרוכשי דירות
0.3	0.3	0.3	177.9	157.4	184.1	ערבויות והתחייבויות אחרות מסגרות אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי שלא נוצלו
(3)0.4	-	0.6	(3)69.8	19.2	63.8	התחייבויות להוצאת ערבויות מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.2	0.8	1.2	410.7	365.4	394.1	התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
(3)-	0.1	-	(3)5.0	13.0	5.4	ערבות לחברה האם להבטחת אשראי וערבויות שהעניקה ⁽¹⁾
2.6	0.8	2.7	161.8	179.1	154.4	
7.8	6.1	8.5	1,049.7	1,039.8	1,079.9	סך הכל

(1) בגין סיכון האשראי הגלום בפעילות המט"ח שניתן ללקוחות הבנק הנרשמת בספרי חברת האם.

(2) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(3) סווג מחדש.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ב - התקשרויות אחרות

(1) חלק ממשרדי וסניפי הבנק ממוקמים בשטחים שכורים. דמי השכירות צמודים בעיקר למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות השנתיים בגין התקשרויות אלו הינם כדלקמן:

31 בדצמבר 2013	31 במרס 2013	31 במרס 2014	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
10.7	10.4	11.3	שנה ראשונה
9.6	9.7	9.8	שנה שנייה
9.3	9.0	9.2	שנה שלישית
9.1	8.6	9.1	שנה רביעית
9.0	7.9	9.0	שנה חמישית
39.8	34.3	36.7	שנה שישית ואילך
87.5	79.9	85.1	

(2) הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם) - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך השנה האחרונה עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.

(3) ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי. הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

4) ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:

1. הרחבת החבויות ו/או ההוצאות אשר בגינן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").

2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.

3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.

- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").

יצויין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

ג - התחייבויות תלויות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

ד - שעבודים

להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

נכון ליום 31 במרס 2014 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ה - דוח ביקורת בנק ישראל בתחום איסור הלבנת הון

במהלך החודשים נובמבר 2012-מרס 2013, בוצעה ביקורת בתחום איסור הלבנת הון ע"י בנק ישראל בבנק. ביום 10 באוקטובר 2013 התקבל בבנק דו"ח הביקורת הסופי. המסקנה העיקרית מדו"ח הביקורת הינה כי על הבנק להתאים את המדיניות ותהליכי הבקרה, לרבות זיהוי פעילות חריגה המאפיינת את רמת הסיכון. לדו"ח הביקורת צורפה רשימת דרישות לביצוע. חלק מהדרישות בוצעו עוד טרם קבלת דו"ח הביקורת והבנק נערך להשלמת היתרה במהלך שנת 2014. ביום 19 בפברואר 2014 התקבלה הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי (סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000). בהתאם להודעה, הבנק הגיש בכתב את טענותיו ואת בקשתו להופיע בפני הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים ביום 23 באפריל 2014. הדיון בוועדה נקבע ליום 16 ביוני 2014. בשלב זה הבנק לא יכול לאמוד את ההשפעה הצפויה של דוח ביקורת זה.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במרס 2014			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
-	-	-	16.3
-	-	-	-
-	-	-	16.3
-	5.5	-	-
-	5.3	-	-
-	10.8	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-
-	-	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

ב. נגזרים אחרים

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי (3)

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.2 מיליון ש"ח (31.3.2013 - 0.3 מיליון ש"ח, 31.12.2013 - 0.3 מיליון ש"ח).

(4) החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר בטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.

ליום 31 בדצמבר 2013				ליום 31 במרס 2013			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
במיליוני ש"ח (מבוקר)				במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
-	-	-	22.2	-	-	-	56.0
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22.2	-	-	-	56.0
-	4.3	-	-	0.8	3.8	-	-
-	4.1	-	-	0.6	3.6	-	-
-	8.4	-	-	1.4	7.4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.2	-	-	-	0.3	-	-
-	0.2	-	-	-	0.3	-	-
-	0.2	-	-	-	0.3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.2	-	-	-	0.3	-	-
-	0.2	-	-	-	0.3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.2	-	-	-	0.3	-	-
-	0.2	-	-	-	0.3	-	-

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 במרס 2014						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)						
0.2	-	-	-	0.2	-	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן : הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסים
-	-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
0.2	-	-	-	0.2	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.5	-	-	-	0.5	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (1)
-	-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
0.5	-	-	-	0.5	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
0.7	-	-	-	0.7	-	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
0.2	-	-	-	0.2	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן : מכשירים פיננסים
-	-	-	-	-	-	בטחון במזומן ששועבד
0.2	-	-	-	0.2	-	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ליום 31 בדצמבר 2013						ליום 31 במרס 2013					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מיליוני ש"ח (מבוקר)						מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.2	-	-	-	0.2	-	0.3	-	-	-	0.3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>0.2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.2</u>	<u>-</u>	<u>0.3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.3</u>	<u>-</u>
0.4	-	-	-	0.4	-	0.4	-	-	-	0.4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4	-	-	-	0.4	-	0.4	-	-	-	0.4	-
<u>0.6</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.6</u>	<u>-</u>	<u>0.7</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.7</u>	<u>-</u>
0.2	-	-	-	0.2	-	0.3	-	-	-	0.3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>0.2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.2</u>	<u>-</u>	<u>0.3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.3</u>	<u>-</u>

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

ליום 31 במרס 2014			
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
16.3	-	9.1	7.2
-	-	-	-
10.8	9.1	1.6	0.1
-	-	-	-
<u>27.1</u>	<u>9.1</u>	<u>10.7</u>	<u>7.3</u>

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013				ליום 31 במרס 2013			
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח (מבוקר)				במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
22.2	-	16.1	6.1	56.0	-	37.0	19.0
-	-	-	-	-	-	-	-
8.4	6.5	1.6	0.3	7.4	2.6	2.7	2.1
-	-	-	-	1.4	-	1.4	-
<u>30.6</u>	<u>6.5</u>	<u>17.7</u>	<u>6.4</u>	<u>64.8</u>	<u>2.6</u>	<u>41.1</u>	<u>21.1</u>

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בבאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן להלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא הובאה בחשבון השפעת המס. יתר על כן, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ושל האומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - תזרימי מזומנים עתידיים הוונו לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק.

נייר ערך לא סחיר - לפי ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי מנוכה בשיעור ניכיון מתאים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושבו תזרימי המזומנים העתידיים (קרן וריבית) והם הוונו בשיעורי ריבית המשקפים בין השאר את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית ממוצע לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. ההפרשה הכללית והנוספת לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב התזרים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים ככס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת ככס בשוק פעיל. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2014				
שווי הוגן				
יתרה במאזן	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	69.1	569.7	192.0	830.8
ניירות ערך ⁽²⁾	181.6	-	-	181.6
אשראי לציבור, נטו	-	87.6	2,178.7	2,266.3
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	0.2	-	0.2
נכסים פיננסיים אחרים	-	-	12.7	12.7
סך הכל נכסים פיננסיים	250.7	657.5	2,383.4	3,291.6
התחייבויות פיננסיות				
פיקדונות הציבור	-	2,270.8	263.3	2,534.1
פיקדונות מבנקים	-	81.1	-	81.1
פיקדונות הממשלה	-	3.0	-	3.0
כתבי התחייבויות נדחים	-	-	159.0	159.0
התחייבויות פיננסיות אחרות	-	87.6	70.5	158.1
סך הכל התחייבויות פיננסיות	-	2,442.5	492.8	2,935.3
				3,270.2 ⁽³⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,131.1 מיליון ש"ח ובסך 1,080.7 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2013				
שווי הוגן				
יתרה במאזן	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	75.6	693.5	246.3	1,015.4
ניירות ערך ⁽²⁾	324.5	-	-	324.5
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	-	88.4	2,034.9	2,123.3
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	0.3	-	0.3
נכסים פיננסיים אחרים	-	-	3.4	3.4
סך הכל נכסים פיננסיים	400.1⁽³⁾	782.2	2,284.6	3,466.9
התחייבויות פיננסיות				
פיקדונות הציבור	-	2,507.7	264.1	2,771.8
פיקדונות מבנקים	-	48.8	-	48.8
פיקדונות הממשלה	-	2.8	-	2.8
כתבי התחייבויות נדחים	-	-	150.5	150.5
התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁴⁾	-	88.4	66.7	155.1
סך הכל התחייבויות פיננסיות	-	2,647.7	481.3	3,129.0

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,067.7 מיליון ש"ח ובסך 963.2 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

(4) סווג מחדש.

באור לא' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2013				
שווי הוגן				
יתרה במאזן	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח (מבוקר)				
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	68.9	822.9	209.7	1,101.5
ניירות ערך ⁽²⁾	233.3	-	-	233.3
אשראי לציבור, נטו ⁽⁴⁾	-	88.0	2,126.4	2,214.4
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	0.2	-	0.2
נכסים פיננסיים אחרים	-	-	9.4	9.4
סך הכל נכסים פיננסיים	302.2⁽³⁾	911.1	2,345.5	3,558.8
התחייבויות פיננסיות				
פיקדונות הציבור	-	2,578.4	237.2	2,815.6
פיקדונות מבנקים	-	87.5	-	87.5
פיקדונות הממשלה	-	2.7	-	2.7
כתבי התחייבויות נדחים	-	-	154.5	154.5
התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁴⁾	-	88.0	69.8	157.8
סך הכל התחייבויות פיננסיות	-	2,756.6	461.5	3,218.1

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,298.1 מיליון ש"ח ובסך 1,212.6 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16 בדוח הכספי השנתי.

(4) סווג מחדש.

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

ליום 31 במרס 2014

יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				

179.5	-	-	-	179.5
2.1	-	-	-	2.1
181.6	-	-	-	181.6
-	-	-	-	-
0.2	-	-	0.2	-
181.8	-	-	0.2	181.6

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

ליום 31 במרס 2014

רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				

-	30.8	30.8	-	-
---	------	------	---	---

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ליום 31 במרס 2013

יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

אחרים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

251.1	-	-	-	251.1
13.1	-	-	-	13.1
44.4	-	-	-	44.4
308.6	-	-	-	308.6
15.9	-	-	-	15.9
0.3	-	-	0.3	-
324.8	-	-	0.3	324.5

ליום 31 במרס 2013

רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

-	4.0	4.0	-	-
---	-----	-----	---	---

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

31 בדצמבר 2013				
מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח				
(מבוקר)				
229.1	-	-	-	229.1
2.1	-	-	-	2.1
231.2	-	-	-	231.2
2.1	-	-	-	2.1
0.2	-	-	0.2	-
233.5	-	-	0.2	233.3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :
ממשלתיות
מוסדות פיננסים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים
סך כל הנכסים

31 בדצמבר 2013				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				
(מבוקר)				
-	53.0	53.0	-	-

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 8 - הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2013	2014
במיליוני ש"ח	
(בלתי מבוקר)	

34.8	32.6
2.2	0.8
1.8	(0.2)
1.8	(0.1)
-	0.4
<u>40.6</u>	<u>33.5</u>

6.6	1.4
1.2	0.3
<u>7.8</u>	<u>1.7</u>
<u>32.8</u>	<u>31.8</u>

0.3	-
1.5	(0.1)
-	-
<u>1.8</u>	<u>(0.1)</u>

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב
נכסים אחרים
סך כל הכנסות ריבית

ב. הוצאות ריבית

על פיקדונות הציבור
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
סך כל הוצאות הריבית

ג. סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב

מוחזקות לפדיון
זמינות למכירה
למסחר
סך הכל כלול בהכנסות ריבית

באור 9 - הכנסות מימון שאינן מריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2013	2014
במיליוני ש"ח	
(בלתי מבוקר)	

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

1.2	0.3	1. מהשקעה באגרות חוב
1.2	0.3	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽²⁾
-	-	סך הכל מהשקעה באג"ח
1.2	0.3	2. הפרשי שער נטו
		סך כל הכנסות המימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר

0.3	-	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
0.3	-	סך כל הכנסות המימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר

(1) החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח על סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר" בהתאם לחוזר מיום 30 בספטמבר 2013. החוזר כולל, בין השאר, דרישות גילוי בדבר הסעיפים בהם נכללו הסכומים שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר, ראה באור 11.ב.1.

באור 10 - מגזרי פעילות

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח							
(בלתי מבוקר)							
31.8	-	7.2	2.4	20.3	0.6	(2.7)	4.0
-	-	(3.7)	(0.1)	(5.3)	0.7	3.9	4.5
31.8	-	3.5	2.3	15.0	1.3	1.2	8.5
28.2	-	1.5	2.6	9.5	3.5	2.4	8.7
60.0	-	5.0	4.9	24.5	4.8	3.6	17.2
0.8	-	-	0.2	(0.6)	(0.2)	-	1.4
6.5	-	2.8	0.3	2.1	0.7	0.3	0.3

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי
אשראי
רווח נקי

באור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)							
32.8	-	8.0	2.9	17.6	0.9	(1.8)	5.2
-	-	(5.0)	0.2	(2.5)	0.6	3.3	3.4
32.8	-	3.0	3.1	15.1	1.5	1.5	8.6
27.6	-	0.3	2.4	9.1	3.7	2.6	9.5
60.4	-	3.3	5.5	24.2	5.2	4.1	18.1
0.4	-	-	-	0.1	0.1	-	0.2
8.6	-	1.9	0.8	3.7	0.6	0.2	1.4

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי סה"כ
הכנסות שאינן מריבית סך ההכנסות הוצאות בגין הפסדי אשראי רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח (מבוקר)							
128.0	-	31.2	10.6	75.4	3.3	(10.0)	17.5
-	-	(18.7)	(0.5)	(15.4)	3.0	15.8	15.8
128.0	-	12.5	10.1	60.0	6.3	5.8	33.3
113.9	-	3.0	9.1	38.9	15.0	10.5	37.4
241.9	-	15.5	19.2	98.9	21.3	16.3	70.7
4.0	-	-	-	2.8	(0.5)	-	1.7
38.5	-	9.8	2.8	11.5	4.2	2.4	7.8

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי סה"כ
הכנסות שאינן מריבית סך ההכנסות הוצאות בגין הפסדי אשראי רווח נקי

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח כולל אחר	
סך הכל	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח
0.2	0.2
0.2	0.2
0.4	0.4
0.2	0.2
0.1	0.1
0.3	0.3

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 וביום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 במרס 2014 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר	
סך הכל	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח
0.2	0.2
-	-
0.2	0.2

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2013 (מבוקר):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס⁽¹⁾
 1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2014 וביום 31 במרס 2013:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
לאחר מס	השפעת מס במיליוני ש"ח	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס במיליוני ש"ח	לפני מס	
(0.1)	0.1	(0.2)	(0.6)	0.3	(0.9)	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
0.2	(0.1)	0.3	0.8	(0.4)	1.2	רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
0.1	-	0.1	0.2	(0.1)	0.3	סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2013:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
לאחר מס	השפעת מס במיליוני ש"ח	לפני מס	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה
(1.2)	1.1	(2.3)			
1.2	(1.1)	2.3			
-	-	-			

(1) החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח על סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר" בהתאם לחוזר מיום 30 בספטמבר 2013. במסגרת החוזר, עודכנו דרישות הגילוי בבאור. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע. ראה באור 9.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה באור 9.

רשימת הסניפים

טלפון	כתובת	עיר	
הנהלה מרכזית			
03-5196650 03-5196673	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	הנהלה מרכזית
	www.pagi.co.il		אתר אינטרנט
*3360			פאג'יי קול
מרכזי ייעוץ השקעות אזוריים			
03-5267712	כיסופים 17, מיקוד 99733	ירושלים	בסניף רמות
03-5267712	עזרא 4, מיקוד : 76200	רחובות	בסניף רחובות
סניפים			
03-7959200	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	תל-אביב
03-6174200	לנדא 4, מיקוד : 51251	בני ברק	חזון איש
03-6174200	כהנמן 10, מיקוד : 51361		שלוחת רימונים
03-6174245	חזון איש 29, מיקוד : 51511		דלפק משכנתאות
03-6156200	רבי עקיבא 64, מיקוד : 51368		רבי עקיבא
02-5011200	עמוס 12, מיקוד : 95506		ירושלים
02-5011200	רוממה, מיקוד : 94461	שלוחת רב שפע	
02-6219200	שלומציון המלכה 1, מיקוד : 94146	שלומציון	
02-5417200	מאה שערים 44, מיקוד : 95229	מאה שערים	
02-5437200	כיסופים 17, מיקוד 99733	רמות	
04-8614200	ארלוזורוב 13, מיקוד : 33136	חיפה	
08-8578200	דב גור 8, מיקוד : 77535	אשדוד	אשדוד
08-8578200	רשב"י 15, מיקוד : 77650		שלוחת לב הרובע
03-9114200	אלעזר פרידמן 9, מיקוד : 49444	פתח-תקוה	פתח-תקוה
03-9170710	מנחם בגין 94, מיקוד : 49744		שלוחת הדר גנים
08-9780200	אבני נזר 46, מיקוד : 71919	מודיעין	מודיעין עילית
08-9780200	שד' יחזקאל 2, מיקוד : 71919		שלוחת ברכפלד
02-9906400	נחל קישון 48, מיקוד : 99099	בית שמש	רמת בית שמש
02-5723200	הר"ן 6, מיקוד 9056606	ביתר עילית	ביתר עילית
02-5723200	רבי עקיבא 7, מיקוד : 99879		שלוחת גבעה A
03-9755200	הר"ף 1, מיקוד : 48900	אלעד	אלעד
08-9524200	עזרא 4, מיקוד : 76200	רחובות	רחובות
03-5394200	שד' ירושלים 136, מיקוד 87748	נתיבות	נתיבות